

คู่มือกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๔๔-๓๖๙-๙๒๘

เว็บไซต์ : www.makluakao.go.th

คำนำ

คู่มือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานโดยมีการจัดทำรายละเอียดในการปฏิบัติงานของส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่าอย่างเป็นระบบ ครบถ้วนและแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานรายละเอียดของงานด้านเอกสารประกอบกรณีประชาชนผู้ขอรับบริการสามารถเข้ามาติดต่อขอรับบริการ โดยกำหนดเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตาม ข้อกำหนดที่สำคัญและสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนเพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
บทที่๑	บทนำ	๑
บทที่๒	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของตำบล	๗ – ๑๑
บทที่๓	การปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก	๑๒ – ๔๓

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ส่วนที่ ๓ เรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมและมาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
๒. รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๓. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
๗. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. บำรุงรักษา ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชการมอบหมาย

โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควรตามบทบาทภารกิจของส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่มท๐๘๙๒.๔/ว๔๓๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ กำหนดแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวัดผลการบริหารและปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายภารกิจโดยจัดทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลงมีเป้าประสงค์ในการนำมาตราการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมพัฒนาขยายหรือยุติการดำเนินการซึ่งบ่งชี้ว่ากระบวนการวิธีการจัดทำแผนหรือโครงการนั้นผลเป็นอย่างไรนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

คู่มือการปฏิบัติงาน (Operating Manual) เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งในการทำงานทั้งกับหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานจัดทำขึ้นไว้เพื่อจัดทำรายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานออกมาเป็นระบบและครบถ้วน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

- เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
- ระบุถึงขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่างๆ ขององค์กรและวิธีควบคุมกระบวนการ นั้น
- มีการจัดทำขึ้นสำหรับลักษณะงานที่ซับซ้อนมีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับคนหลายคน
- สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานได้มีโอกาสทบทวนภาระหน้าที่ของหน่วยงานของตนว่ายังคงมุ่งต่อจุดสำเร็จขององค์กรโดยสมบูรณ์อยู่หรือไม่เพราะจากสภาพการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นอาจทำให้หน่วยงานต้องให้ความสำคัญแก่ภาระบางอย่างมากยิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำ/กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือจุดสำเร็จของการทำงานของแต่ละงานออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การทำงานเกิดประโยชน์ต่อองค์กรโดยส่วนรวมสูงสุดและเพื่อใช้มาตรฐานการทำงาน/จุดสำเร็จของงานนี้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานต่อไปด้วย

๓. เพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบความคาดหวังอย่างชัดเจนว่าการทำงานในจุดนั้นๆผู้บังคับบัญชาจะวัดความสำเร็จของการทำงานในเรื่องใดบ้างซึ่งย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับวิธีการทำงานและเป้าหมายการทำงานให้ตรงตามที่หน่วยงานต้องการได้และส่งผลให้เกิดการยอมรับผลการประเมินมากยิ่งขึ้นเพราะทุกคนรู้ล่วงหน้าแล้วว่าทำงานอย่างไรจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบายวิสัยทัศน์ภารกิจและเป้าหมายขององค์กรเพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานสามารถมองเห็นศักยภาพของพนักงานเนื่องจากการทำงานทุกหน้าที่มีจุดวัดความสำเร็จที่แน่นอนเด่นชัดหัวหน้างานจึงสามารถใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงานที่มีต่อองค์กรและผู้บังคับบัญชา

๑. การกำหนดจุดสำเร็จและการตรวจสอบผลงานและความสำเร็จของหน่วยงาน
๒. เป็นข้อมูลในการประเมินค่างานและจัดชั้นตำแหน่งงาน
๓. เป็นคู่มือในการสอนงาน
๔. การกำหนดหน้าที่การงานชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน
๕. การควบคุมงานและการติดตามผลการปฏิบัติงาน
๖. เป็นคู่มือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
๗. การวิเคราะห์งานและปรับปรุงงาน
๘. ให้ผู้ปฏิบัติงานศึกษางานและสามารถทำงานทดแทนกันได้
๙. การงานแผนการทำงานและวางแผนกำลังคน
๑๐. ผู้บังคับบัญชาได้ทราบขั้นตอนและสายงานทำให้บริหารงานได้ง่ายขึ้น
๑๑. สามารถแยกแยะลำดับความสำคัญของงานเพื่อกำหนดระยะเวลาทำงานได้
๑๒. สามารถกำหนดคุณสมบัติของพนักงานใหม่ที่จะรับได้ง่ายขึ้นและตรงมากขึ้น
๑๓. ทำให้บริษัทสามารถปรับปรุงระเบียบแบบแผนการทำงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้
๑๔. ยุติความขัดแย้งและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการประสานระหว่างหน่วยงาน
๑๕. สามารถกำหนดงบประมาณและทิศทางการทำงานของหน่วยงานได้
๑๖. เป็นข้อมูลในการสร้างฐานข้อมูลของบริษัทต่อไป
๑๗. การศึกษาและเตรียมการในการขยายงานต่อไป

๑๘. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลงานและปริมาณกำลังคนของหน่วยงานได้
๑๙. ผู้บังคับบัญชาบริหารงานได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น
๒๐. เกิดระบบการบริหารงานโดยส่วนร่วมสำหรับผู้บังคับบัญชาคนใหม่ในการร่วมกันเขียนคู่มือ

ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน

๑. ได้รับทราบภาระหน้าที่ของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น
๒. ได้เรียนรู้งานเร็วขึ้นทั้งตอนที่เข้ามาทำงานใหม่/หรือผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตนเองชัดเจน
๓. ได้ทราบความหวัง (Expectation) ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตนเองชัดเจน
๔. ได้รับรู้ว่าผู้บังคับบัญชาจะใช้อะไรมาเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงาน
๕. ได้เข้าใจระบบงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน
๖. สามารถช่วยเหลืองานซึ่งกันและกันได้
๗. เข้าใจหัวหน้างานมากขึ้นทำงานด้วยความสบายใจ
๘. ไม่เกี่ยงงานกันรู้หน้าที่ของกันและกันทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน
๙. ได้ทราบจุดบกพร่องของงานแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาปรับปรุงงานได้
๑๐. ได้เรียนรู้งานของหน่วยงานได้ทั้งหมดทำให้สามารถพัฒนางานของตนเองได้
๑๑. มีขั้นตอนในการทำงานที่แน่นอนทำให้การทำงานได้ง่ายขึ้น
๑๒. รู้จักวางแผนการทำงานเพื่อให้ผลงานออกมาตามเป้าหมาย
๑๓. สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการวิเคราะห์งานให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
๑๔. สามารถแบ่งเวลาให้กับงานต่างๆได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๑๕. รู้ขอบเขตสายการบังคับบัญชาทำงานให้การประสานงานง่ายขึ้น
๑๖. ได้เห็นภาพรวมของหน่วยงานต่างๆในฝ่ายงานเดียวกันเข้าใจงานมากขึ้น
๑๗. สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะมีสิ่งที่อ้างอิง
๑๘. ได้รับรู้ว่าตนเองต้องมีการพัฒนาอะไรบ้างเพื่อให้ได้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ
๑๙. ได้เรียนรู้และรับทราบว่าเพื่อนร่วมงานทำอะไรเข้าใจกันและกันมากขึ้น
๒๐. ได้รับรู้ว่าการที่ตนเองทำอยู่นั้นสำคัญต่อหน่วยงานอย่างไรเกิดความภาคภูมิใจ

ความหมายองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลมีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยยกฐานะมาจากสภาตำบล

รูปแบบองค์การ

องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคนซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคนและในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละสามคน

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคนซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

การบริหาร

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารอบต. (ม.๕๘) ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล๑ คนและให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล๒คนซึ่งเรียกว่าผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของอบต.

อบต.มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓พ.ศ. ๒๕๔๒)

๑. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม (มาตรา๖๖)

๒. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา๖๗ดังนี้

- จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
- การรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและพิการ
- คัดค้านและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- บำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

๓. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขตอบต.ตามมาตรา๖๘ดังนี้

- ให้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร
- ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุมการกีฬาการพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

- ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของอบต.
- ให้มีตลาดท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- การท่องเที่ยว
- การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ออบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ ดังนี้

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำและทางระบายน้ำ
๓. การจัดให้มีและควบคุมตลาดท่าเทียบเรือท่าข้ามและที่จอดรถ
๔. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่นๆ
๕. การสาธารณสุขการ
๖. การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ
๗. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๙. การจัดการศึกษา
๑๐. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรีคนชราและผู้ด้อยโอกาส
๑๑. การบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
๑๓. การให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๔. การส่งเสริมกีฬา
๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรการพัฒนาท้องถิ่น
๑๗. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
๑๘. การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
๑๙. การสาธารณสุขการอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
๒๐. การให้มีและควบคุมสุสานและการรักษาพยาบาล
๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

๒๒. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
๒๓. การรักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพและสาธารณสถาน
อื่นๆ
๒๔. การจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
๒๕. การผังเมือง
๒๖. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
๒๘. การควบคุมอาคาร
๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อยการส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สินกิจอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗จากบทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ.๒๕๓๗ส่วนที่๓เรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลมาตรา๖กำหนดให้ "องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม" ซึ่งถือ
ได้ว่าเป็นกรอบภาระหน้าที่หลักของอบต. เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทยพ.ศ. ๒๕๕๐
ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นมาตรา๒๘๙บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ
จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น" และ "องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่
จะจัดการศึกษาอบรมของรัฐ..." นอกจากนี้มาตรา๒๙๐ยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่
ในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ตนเพื่อ
การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ดังนั้นกรอบภาระหน้าที่ของอบต. จึงครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ (รวมถึงการส่งเสริมอาชีพการ
อุตสาหกรรมในครัวเรือนและอื่นๆ) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (รวมถึงการสาธารณสุขการส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมการศึกษาอบรมศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและอื่นๆ) ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารตำบลพ.ศ.๒๕๓๗โดยกำหนดเป็นภารกิจหน้าที่ที่ต้องทำและอาจทำ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและ
วัฒนธรรม (มาตรา๖๖)
๒. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้ (มาตรา๖๗)
 - (๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 - (๒) การรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูล
ฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - (๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - (๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ และพิการ

(๗) คຸ້ມครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๘) บำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตาม

ความจำเป็นและสมควร (ความเดิมในมาตรา๖๘ (๘) ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนแล้วโดยมาตรา๑๔ และเพิ่มเติม (๙) โดยมาตรา๑๕ ของพ.ร.บ. สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ตามลำดับ)

๓. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา๖๘)

(๑) ให้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

(๒) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุมการกีฬาการพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

(๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

(๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของอบต.

(๑๐) ให้มีตลาดท่าเทียบเรือและท่าข้าม

(๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(๑๒) การท่องเที่ยว

(๑๓) การผังเมือง

(ความเดิมในมาตรา๖๘ (๑๒) และ (๑๓) เพิ่มเติมโดยมาตรา๑๖ของพ.ร.บ.สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๔๒

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของตำบลมะเกลือเก่า

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง และได้ยกฐานะขึ้นเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า” เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ครอบคลุมพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ๒๐ หมู่บ้าน นับเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับจัดตั้งรุ่นแรกในจำนวน ๖๑๗ แห่งทั่วประเทศตำบลมะเกลือเก่าตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอสูงเนินโดยตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสูงเนินประมาณ ๕ กิโลเมตรตามเส้นทางถนนสายยุทธศาสตร์ (จากที่ว่าการอำเภอถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า)

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเสมา ตำบลสูงเนิน และตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลตะขบ อำเภอปักธงชัย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลสูงเนิน และตำบลหนองตะไก้

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลมะเกลือใหม่

ตำบลมะเกลือเก่าตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอสูงเนินโดยตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสูงเนินประมาณ ๕ กิโลเมตรตามเส้นทางถนนสายยุทธศาสตร์ (จากที่ว่าการอำเภอถึงที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า)

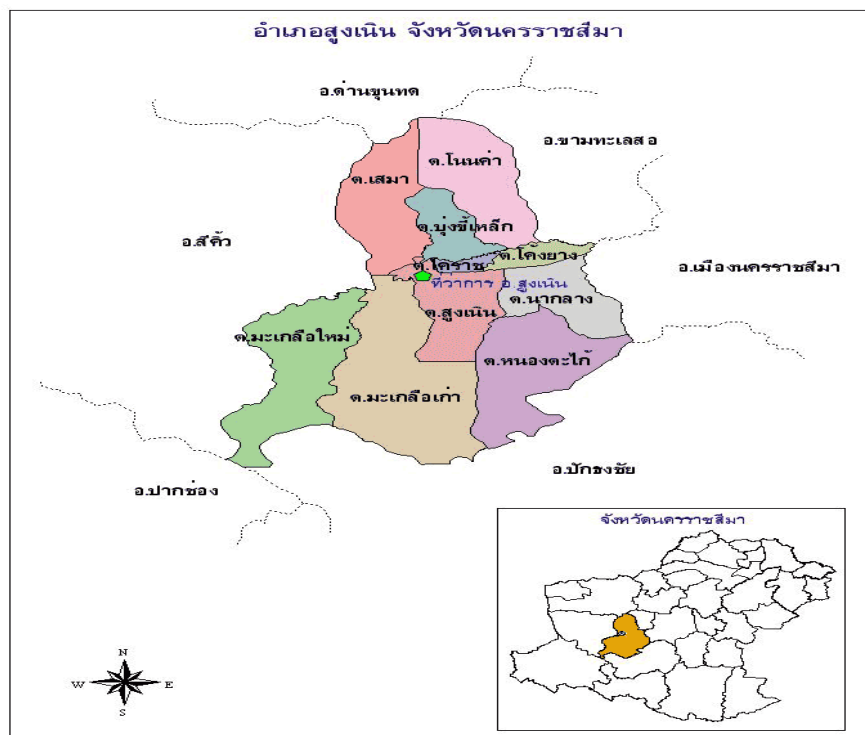
อาณาเขตติดต่อ

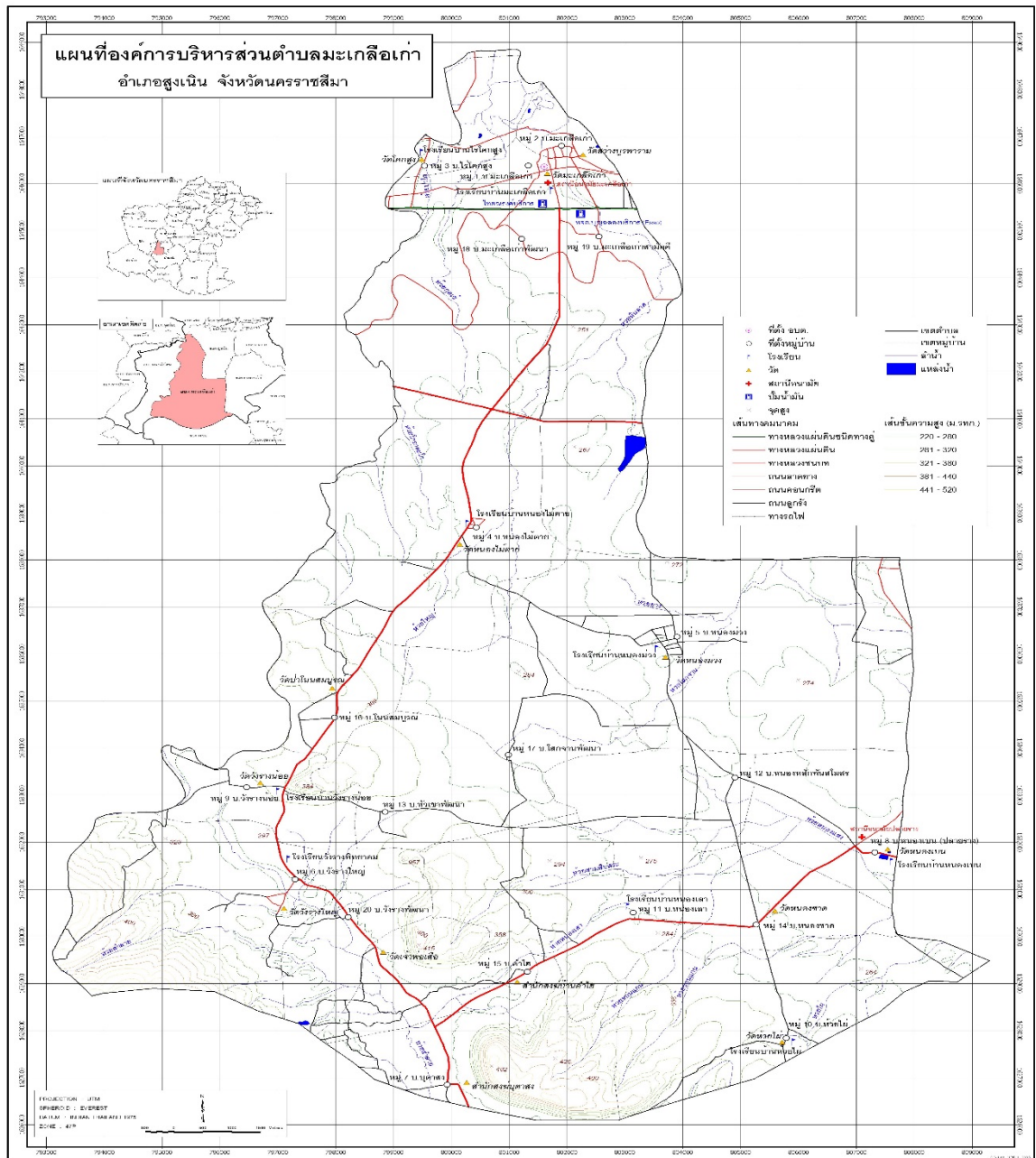
ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเสมา ตำบลสูงเนิน และตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลตะขบ อำเภอปักธงชัย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลสูงเนิน และตำบลหนองตะไก้

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลมะเกลือใหม่

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลมะเกลือเก่ามีเนื้อที่กว้างใหญ่ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งภูเขาที่ราบสูงที่ราบลุ่มโดยมีพื้นที่เป็นที่ราบสูงที่ราบลูกคลื่นลอนลาดประกอบด้วยเนินเขาในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล๔๘๔เมตรอยู่ทางตอนใต้ของตำบลทอดตัวลงมาสู่ตอนเหนือของตำบลในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล๒๗๐เมตร๒๕๐เมตร๒๓๐ เมตรและ ๒๑เมตร ตามลำดับมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ๑๘๐.๗๐ตารางกิโลเมตรหรือ๑๑๒,๙๓๘ไร่

ตำบลมะเกลือเก่าเป็นตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุดในอำเภอสูงเนินโดยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ๑๘๐.๗๐ ตารางกิโลเมตรหรือ๑๑๒,๙๓๘ไร่โดยแยกเป็นแต่ละหมู่บ้านดังนี้

ตาราง ข้อมูลจำนวนพื้นที่ตำบลมะเกลือเก่า

หมู่ที่/บ้าน	จำนวนพื้นที่ทั้งหมด (ไร่)			
	นา	ไร่	สวน	รวม
๑.บ้านมะเกลือเก่า	๒,๑๐๐	๕๐	๕๓๘	๒,๖๘๘
๒.บ้านมะเกลือเก่า	๓,๔๔๙	-	๑,๒๕๐	๔,๖๙๙
๓.บ้านโคกสูง	๖๔๐	๓๐๐	๑๑๐	๑,๐๕๐
๔.บ้านหนองไม้ตาย	๑,๘๔๐	๑๓,๑๑๐	๕๒๐	๑๕,๔๗๐
๕.บ้านหนองม่วง	๔,๓๐๐	๑๑,๒๗๐	๑,๒๕๐	๑๖,๘๒๐
๖.บ้านวังรางใหญ่	๙๗๕	๕,๒๗๐	๒๑๐	๖,๔๕๕
๗.บ้านบุตาสง	๙๕๐	๒,๓๙๐	๑๑๐	๓,๔๕๐
๘.บ้านปลายราง	๒,๕๐๐	๑,๖๔๕	๘๐	๔,๒๒๕
๙.บ้านวังรางน้อย	๕๕๐	๒,๘๐๐	๑๔๐	๓,๔๙๐
๑๐.บ้านห้วยไผ่	๙๕๐	๘,๗๕๐	๕๐	๙,๗๕๐
๑๑.บ้านหนองเลาใหญ่	๔๕๐	๕,๙๘๕	๔๐	๖,๔๗๕
๑๒.บ้านหนองหลักพันสีมสร	๑,๗๐๐	๒,๑๗๕	-	๓,๘๗๕
๑๓.บ้านหัวเขาพัฒนา	๖๘๐	๒,๐๘๐	-	๒,๗๖๐
๑๔.บ้านหนองซาด	๗๐๐	๒,๐๐๐	๑๔๐	๒,๘๔๐
๑๕.บ้านคำไฮ	๗๕๐	๒,๑๐๐	๒๐๐	๓,๐๕๐
๑๖.บ้านโนนสมบูรณ์	๓๐๐	๑,๖๒๕	๑๕๐	๒,๐๗๕
๑๗.บ้านโสกงานพัฒนา	๗๕	๘๘๐	๗๐	๑,๐๒๕
๑๘.บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	๑,๐๕๐	๓,๗๐๐	๒๕๐	๕,๐๐๐
๑๙.บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	๙๒๖	๔,๖๕๐	๕๐๐	๖,๑๑๒
๒๐.บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	๕๗๕	๑,๑๒๐	-	๑,๖๙๕
รวม ๒๐ หมู่บ้าน	๒๕,๔๙๖	๗๑,๙๐๐	๕,๖๐๘	๑๐๓,๐๐๔

๑.๔ ลักษณะของดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้ปรับปรุงแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ได้จำแนกดินในระดับชุดดินของตำบลมะเกลือเก่าออกเป็น ๙ ชุดดิน ลักษณะและระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบันของแต่ละชุดดินมีดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาลดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอก มีจุดปะสีน้ำตาลปนเหลือง หรือน้ำตาลแก้อาจพบก้อนปูน ก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสในชั้นดินล่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่มระหว่างคันดินริมลำน้ำ กับลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ น้ำแข็งในฤดูฝน ลำ ๓๐ - ๕๐ เซนติเมตร นาน ๔ - ๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕ ถ้าหากดินมีก้อนปูนจะเป็น ๗.๐ - ๘.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ - ๕ เดือน

ความเหมาะสมในการปลูกพืช สภาพพื้นที่ราบลุ่มมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ดินมีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็วในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังผิวดินเป็นระยะเวลา ๔ - ๕ เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียวเก็บกักน้ำได้ดี จึงเหมาะที่จะใช้ในการทำนามากกว่าการปลูกพืชชนิดอื่นๆ อย่างไรก็ตามหลังการเก็บเกี่ยวข้าวหรือในช่วงฤดูแล้ง กลุ่มดินชุดนี้สามารถปลูกพืชไร่หรือพืชผักที่มีอายุสั้นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีความชื้นพอที่จะปลูกได้ และดินกลุ่มนี้พบบริเวณที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำธรรมชาติ

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนสีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียวมีสีน้ำตาลอ่อน สีเทาอ่อน สีเทาปนชมพูพบจุดประพวกสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดงปะปนบางแห่ง อาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีพวกเหล็กและแมงกานีส ในชั้นดินล่างเกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ พบตามพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ บริเวณลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแช่ขังลึก ๓๐ - ๕๐ เซนติเมตร นาน ๒ - ๔ เดือน เป็นดินลึกมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติต่ำ pH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ฤดูฝนน้ำขังนาน ๒ - ๔ เดือน ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ

ความเหมาะสมของกลุ่มชุดดิน สำหรับการปลูกพืชโดยทั่วไปแล้วกลุ่มดินชุดที่ ๑๗ มีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ในช่วงฤดูฝน แต่สามารถปลูกพืชไร่หรือพืชผักที่มีอายุสั้นได้ในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำธรรมชาติหรือน้ำชลประทานเข้าถึง

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ ลักษณะดินโดยทั่วไปเนื้อดินทรายหยาบ พืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ พบบริเวณที่ราบต่ำ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝน มีน้ำขังนาน ๓ - ๔ เดือน จึงมีศักยภาพเหมาะสมในการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล ยกเว้นถ้าได้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำขังและการระบายน้ำของดิน อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบันสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักอายุสั้นได้ในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติเสริม

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินมีสีน้ำตาลเหลืองแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของดินหลายชนิด พบบริเวณพื้นที่ดินที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดชัน มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๐% เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ในฤดูฝน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน น้ำซึมผ่านชั้นดินปานกลางถึงช้า ดินอุ้มน้ำปานกลางถึงสูงมีการพังทลายของดินในบริเวณที่มีความลาดชันน้อยกว่า ๒๐ % ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก

ความเหมาะสมในการปลูกพืช กลุ่มดินชุดที่ ๓๑ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ และไม้ผลหลายชนิด แต่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินขายากในการที่จะเก็บน้ำไว้ปลูกข้าว

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของเนื้อหินหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดินที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕ % เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑.๕๐ เมตร ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ประมาณ ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายมีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก มีการกัดกร่อนของดินปานกลางถึงรุนแรง บริเวณที่มีความลาดชันสูงเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มดิน ที่ ๓๕ มีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ตลอดทั้งพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มากกว่าที่จะนำมาทำนา หรือปลูกข้าวที่ต้องการน้ำขังเนื่องจากเป็นดินทรายสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินเหนียวปนทราย การระบายน้ำดี เนื้อดินมีความพรุนมาก เก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายสีน้ำตาล หรือสีแดงปนเหลือง ส่วนมากเกิดจากการสลายตัวผุพังของเนื้อหินหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดินที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด กับลอนชันของลานตะพักลำน้ำ ระดับกลางถึงสูง มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๕ % เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบน pH ๕.๕ - ๖.๕ ส่วนดินชั้นล่างจะเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง pH ๖.๐ - ๗.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดินอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลางในฤดูแล้งน้ำใต้ดินลึก พืชจะขาดน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยทั่วไปกลุ่มชุดดินที่ ๓๖ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และปลูกผักบางชนิดไม่เหมาะสมในการทำนา

๗. กลุ่มดินชุดที่ ๔๐ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลือง หรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่างเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของเนื้อหินหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ราบเชิงเขาส่วนใหญ่ความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐% และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๐ % เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด น้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วมาก ดินอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก ดินมีการกัดกร่อนในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมในการปลูกพืช กลุ่มดินที่ ๔๐ มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ และไม้ผล ค่อนข้างเหมาะสมที่จะนำมาปลูกผัก และไม่เหมาะสมในการทำนา เนื่องจากเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย และสภาพพื้นที่ไม่อำนวย แต่สามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้ผลโตเร็ว และหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ดี

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๔๑ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนลึก ๕ เซนติเมตร ชั้นดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลเข้ม เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือวัตถุน้ำพัดมาจากบริเวณที่สูงทับอยู่บนชั้นดินที่สลายตัวพังของหินพื้น หรือเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดต่างชนิด ต่างยุค พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนลาดบนลานตะพักลำน้ำระดับกลาง มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๑๒ % เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตร ในฤดูแล้ง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ pH ๖.๐ - ๘.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื้อดินเป็นทราย มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง มีการกัดกร่อนที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ ๔๑ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นบางชนิด แต่ไม่เหมาะสมในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่และเนื้อดินไม่อำนวย

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ลักษณะโดยทั่วไปดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น หลายแห่งมีการไถเลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นโผล่ ได้แก่ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sca) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า 48 % มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ 93 มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน มีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕ % ยากต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

การใช้ที่ดินในปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์การใช้ที่ดินจากแผนที่จะเห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตรกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ของตำบล จะใช้ปลูกพืชไร่พวกมันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน รองลงไปคือใช้ทำนา ไม้ผลและไม้ยืนต้น

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

หมู่ที่/บ้าน	แหล่งน้ำ				
	ห้วย/คลอง	สระน้ำ	อ่างเก็บน้ำ	ฝาย	บ่อบาดาล
๑. บ้านมะเกลือเก่า	๑	๓	-	-	๑
๒. บ้านมะเกลือเก่า	๑	๑	-	-	-
๓. บ้านไรโคกสูง	๑	๓	-	-	๒
๔. บ้านหนองไม้ตาย	๑	๔	๑	-	๒
๕. บ้านหนองม่วง	๑	๕	-	-	๕
๖. บ้านวังรางใหญ่	๒	๓	-	๒	๑
๗. บ้านบุตาสง	๑	๓	-	-	๒
๘. บ้านปลายราง	๑	๔	-	-	๑
๙. บ้านวังรางน้อย	๒	๒	๑	-	๓
๑๐. บ้านห้วยไผ่	๑	๒	๑	๑	๓
๑๑. บ้านหนองเลาใหญ่	๑	๒	๑	-	๔
๑๒. บ้านหนองหลักพันสโมสร	๑	๓	-	-	๓
๑๓. บ้านหัวเขาพัฒนา	-	๒	๑	-	๔
๑๔. บ้านหนองซาด	-	๒	-	-	๓
๑๕. บ้านคำไฮ	๑	๑	๑	-	๒
๑๖. บ้านโนนสมบูรณ์	๑	๑	-	-	๑
๑๗. บ้านโสกจานพัฒนา	-	๑	-	-	-
๑๘. บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	๑	๑	-	-	๒
๑๙. บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	๑	-	๒	-	๒
๒๐. บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	๑	๑	-	๑	๓
รวม	๑๘	๔๔	๘	๕	๔๔

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

๑. พื้นที่ป่าตำบลมะเกลือเก่า จากสภาพพื้นที่ของตำบลมีภูมิประเทศเป็นภูเขา ที่ราบสูงอยู่ทางตอนใต้ของตำบล จึงมีสภาพเป็นป่าและแนวลำห้วย ลักษณะป่าเป็นป่าเสื่อมโทรม และป่าปลูกพื้นที่ป่าร้อยละ ๑๙.๐๐ ที่เหลือ ร้อยละ ๘๑.๐๐ เป็นพื้นที่ถือครอง

๒. ป่าชุมชน เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการป่าที่ได้นำเอาความพึงพิงของประชาชนมาเป็น
วัตถุประสงค์ในการจัดการป่า โดยประชาชนเป็นผู้กำหนดแผนวัตถุประสงค์ กฎระเบียบร่วมกับองค์กรเอกชน
สามารถแบ่งรูปแบบของป่าออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ

ป่าชุมชนแบบดั้งเดิม เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติที่ประชาชนได้ร่วมมือกันดูแลรักษาไว้ ได้แก่ ป่าช้า ป่า
ธรรมชาติในวัด ป่าอนุรักษ์เพื่อเป็นแหล่งอาหารและใช้สอยอื่นๆ

ป่าชุมชนแบบพัฒนา เป็นพื้นที่ป่าที่เกิดจากการส่งเสริมให้ทำการปลูกสร้างป่า ขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นป่า
ธรรมชาติสำหรับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรไว้ใช้สอยต่อไป

ได้แก่ ป่าปลูกเป็นแปลงของหมู่บ้าน ป่าปลูกในวัด ในโรงเรียน เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

ตำบลมะเกลือเก่าแบ่งการปกครองออกเป็น ๒๐ หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครบทุก
หมู่บ้านมีผู้ปกครองท้องที่ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้ปกครองท้องที่	ตำแหน่ง
๑	บ้านมะเกลือเก่า	นางบุญมี เมาสูงเนิน	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านมะเกลือเก่า	นายกิตติพงษ์ ภิญโญ	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านโคกสูง	นายจักริน ไชยสูงเนิน	กำนัน
๔	บ้านหนองไม้ตาย	นายสมบัติ พิพัฒน์ภาคภูมิ	ผู้ใหญ่บ้าน
๕	บ้านหนองม่วง	นายชัยวัฒน์ ธรรมวิชัย	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านวังรางใหญ่	นายนำชัย นิฉาย	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านบุตาสง	นางสมประสงค์ ศรีฐาน	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	บ้านหนองเบน	นางสาวรุ่งตะวัน วงศ์อำมาตย์	ผู้ใหญ่บ้าน
๙	บ้านวังรางน้อย	นางรวง กอกลาง	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๐	บ้านห้วยไผ่	นางกวา จรจันทร์	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๑	บ้านหนองเลาใหญ่	นางสมบุญ ยุนกระโทก	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๒	บ้านหนองหลักพันสโมสร	นายก้องบุญ บินสันเทียะ	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๓	บ้านหัวเขาพัฒนา	นายกัมพล จิตตวชิรานนท์	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๔	บ้านหนองขาด	นายสงคราม เทพทัศน์	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๕	บ้านคำไฮ	นายสมศักดิ์ บัลลังก์	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๖	บ้านโนนสมบูรณ์	นายจรศักดิ์ กระชับกลาง	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๗	บ้านโสกจานพัฒนา	นางสมพร ใจบุญ	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๘	บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	นายเรวัตร ธรรมวิชัย	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๙	บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	นายบุญเส็ง คำบาง	ผู้ใหญ่บ้าน
๒๐	บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	นายออย งามชื่น	ผู้ใหญ่บ้าน

ด้านการเมือง-การบริหาร

รายนามคณะผู้บริหาร และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ชุดปัจจุบัน

คณะผู้บริหาร

๑.นายเอกชัย	พรหมพันธุ์ใจ	ตำแหน่งนายก อบต.
๒.นายวินัย	นิลสูงเนิน	ตำแหน่ง รองนายก อบต.
๓.นางสุภารัตน์	พรหมพันธุ์ใจ	ตำแหน่งรองนายก อบต.
๔.นางสมทรง	ภูฏเขียว	ตำแหน่งเลขาคณะผู้บริหาร

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. นายสง	งามมะเริง	ตำแหน่งประธานสภา อบต.
๒. นายนาม	เมินขุนทด	ตำแหน่งรองประธานสภา อบต.
๓. นายจรัส	มาสูงเนิน	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๑
๔. นางธัญสินี	อมรพรหม	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๒
๕. นางภัทราภรณ์	เป็นสูงเนิน	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๒
๖. นายทวีศักดิ์	ขุนสูงเนิน	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๓
๗. นายบุญส่ง	เปี้ยจันทัก	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๓
๘. นายสุขสนาน	รอบคอบ	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๔
๙. นายสมยศ	เร็วสูงเนิน	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๔
๑๐. นางบุผา	กองพิธิ	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๕
๑๑. นายสมเกียรติ	ชินนอก	ตำแหน่งสมาชิก อบต.หมู่ที่ ๖
๑๒. นายสนอง	ภูจำนงค์	ตำแหน่ง สมาชิก อบต.หมู่ที่ ๖

๓. ประชากร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น๑๒,๘๐๗ คนแยกเป็นชาย๖,๔๔๕ คนหญิง๖,๓๖๒ คนและมีจำนวน๔,๑๐๕ ครัวเรือนมีความหนาแน่นเฉลี่ย๗๐.๘๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

หมู่ที่/บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			จำนวน ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
๑. บ้านมะเกลือเก่า	๗๐๖	๗๘๗	๑,๔๙๓	๖๐๐	๖๗๔	๑,๒๗๔	๕๔๗
๒. บ้านมะเกลือเก่า	๔๖๑	๔๙๔	๙๕๕	๓๘๘	๔๒๙	๘๑๗	๔๐๙
๓. บ้านโคกสูง	๒๖๑	๒๘๓	๕๔๔	๒๑๘	๒๓๖	๔๕๔	๑๔๗
๔. บ้านหนองไม้ตาย	๔๖๓	๔๐๙	๘๗๒	๓๖๖	๓๑๖	๖๘๒	๓๐๐
๕. บ้านหนองม่วง	๔๗๘	๕๑๑	๙๘๙	๓๕๔	๓๙๗	๗๕๑	๓๑๒
๖. บ้านวังรางใหญ่	๖๐๔	๕๗๘	๑,๑๘๒	๔๒๕	๔๑๗	๘๔๒	๓๕๙
๗. บ้านบุตาสง	๒๓๑	๒๒๑	๔๕๒	๑๗๐	๑๗๓	๓๔๓	๑๑๗
๘. บ้านปลายราง	๒๓๑	๒๑๕	๔๔๖	๑๕๐	๑๖๑	๓๑๑	๑๔๑

หมู่ที่/บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			จำนวน ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
๙. บ้านวังรางน้อย	๖๑๗	๖๐๙	๑,๒๒๖	๔๖๙	๔๕๑	๙๒๐	๓๒๙
๑๐. บ้านห้วยไผ่	๒๙๘	๒๘๐	๕๗๘	๒๑๒	๒๐๖	๔๑๘	๑๖๕
๑๑. บ้านหนองเลาใหญ่	๒๑๖	๑๘๘	๔๐๔	๑๕๙	๑๔๒	๓๐๑	๑๑๖
๑๒. บ้านหนองหลักพันสโมสร	๒๓๑	๒๐๐	๔๓๑	๑๗๖	๑๔๙	๓๒๕	๑๑๖
๑๓. บ้านหัวเขาพัฒนา	๑๙๒	๑๙๒	๓๘๔	๑๔๑	๑๔๔	๒๘๕	๑๐๖
๑๔. บ้านหนองชาด	๑๕๙	๑๖๓	๓๒๒	๑๑๗	๑๒๓	๒๔๐	๙๕
๑๕. บ้านคำไฮ	๒๑๘	๒๔๒	๔๖๐	๑๕๖	๑๗๑	๓๒๗	๑๑๘
๑๖. บ้านโนนสมบูรณ์	๑๖๙	๑๗๕	๓๔๔	๑๓๐	๑๓๒	๒๖๒	๑๑๙
๑๗. บ้านโสกจานพัฒนา	๑๓๑	๑๒๘	๒๕๙	๙๗	๑๐๓	๒๐๐	๘๔
๑๘. บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	๑๘๙	๑๕๖	๓๔๕	๑๕๕	๑๓๗	๒๙๒	๒๐๖
๑๙. บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	๒๐๒	๒๐๔	๔๐๖	๑๗๔	๑๕๘	๓๓๒	๑๖๕
๒๐. บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	๓๘๘	๓๒๗	๗๑๕	๒๗๘	๒๔๔	๕๒๒	๑๕๔
รวม ๒๐ หมู่บ้าน	๖,๔๔๕	๖,๓๖๒	๑๒,๘๐๗	๔,๘๗๕	๔,๙๐๗	๙,๗๘๒	๔,๑๐๕

๔. สภาพทางสังคม

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีความสัมพันธ์กันในระบบเครือญาติมีสภาพเป็นสังคมชนบทแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามสภาพของสังคมลักษณะการตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่มในพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่โดยรอบ มีวัดเป็นศูนย์กลางและมักตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามเส้นทางคมนาคมและแหล่งน้ำ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมืองมากยิ่งขึ้นมีการบริการสาธารณูปโภคค่อนข้างทั่วถึงแต่ก็ทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเช่นขยะน้ำเสียอันเกิดจากการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น

ลักษณะทางสังคมของตำบลมะเกลือเก่าจะแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะใหญ่ๆตามลักษณะของชุมชน ดังนี้

๑. กิ่งชุมชนเมืองได้แก่หมู่ที่ ๑ บ้านมะเกลือเก่า หมู่ที่ ๒ บ้านมะเกลือเก่า หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง หมู่ที่ ๑๘ บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา หมู่ที่ ๑๙ บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี ลักษณะของหมู่บ้านจะได้รับการพัฒนาขึ้นมามากแล้วทั้งทางด้านเส้นทางการคมนาคมระบบน้ำประปา ระบบสุขภาพมีจำนวนสมาชิกในหมู่บ้านเป็นจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ บ้านเรือนจะตั้งกันอย่างหนาแน่นตามบริเวณที่ได้รับการพัฒนาแล้วอาชีพของคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพรับจ้างค้าขายและข้าราชการดังนั้นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านจะมากกว่าที่อื่น

๒. ชุมชนชนบทได้แก่หมู่ที่ ๔ บ้านหนองไม้ตาย หมู่ที่ ๕ บ้านหนองม่วง หมู่ที่ ๖ บ้านวังรางใหญ่ หมู่ที่ ๗ บ้านบุตาสง หมู่ที่ ๘ บ้านหนองเบน หมู่ที่ ๙ บ้านวังรางน้อย หมู่ที่ ๑๐ บ้านห้วยไผ่ หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองเลาใหญ่ หมู่ที่ ๑๒ บ้านหนองหลักพันสโมสร หมู่ที่ ๑๓ บ้านหัวเขาพัฒนา หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองชาด หมู่ที่ ๑๕ บ้านคำไฮ หมู่ที่ ๑๖ บ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ที่ ๑๗ บ้านโสกจานพัฒนา หมู่ที่ ๒๐ บ้านวังรางใหญ่พัฒนา เป็นหมู่บ้านที่อยู่บริเวณทางทิศใต้ของตำบลมะเกลือเก่าโดยหมู่บ้านทั้งหมดจะอยู่สองข้างทางของถนนกำลังเอก ๒ และถนนหนองเลาใหญ่-หนองตะไก้ ซึ่งเป็นถนนลาดยางทำให้การคมนาคม การติดต่อ

ค้าขายและการขนส่งระหว่างหมู่บ้าน หรือหมู่บ้านสู่เมืองเป็นไปด้วยความสะดวก เป็นผลดีต่อการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน อาชีพส่วนใหญ่ของคนในหมู่บ้านจะเป็นอาชีพเกษตรกรรมโดยมากจะทำได้ รับจ้างและเลี้ยงสัตว์

๔.๑ การศึกษา

- โรงเรียนวังรางพิทยาคม (สังกัด อบจ.นครราชสีมา) ๑ แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา(สังกัด สพฐ.) ๑๐ แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (สังกัด อบต.) ๗ แห่ง

ตาราง จำนวนนักเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่

ชื่อสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา	เพศ	ระดับชั้นเรียน								รวม	
		อ. ๑	อ. ๒	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖		
๑. รร.บ้านมะเกลือเก่า	ชาย	๖	๔	๓	๓	๔	๘	๖	๗	๔๑	๗๕
	หญิง	๑	๕	๖	๕	๗	๓	๕	๒	๓๔	
๒. รร.บ้านไรโคกสูง	ชาย	๑	๔	๒	๐	๓	๒	๒	๓	๑๗	๒๕
	หญิง	๑	๒	๐	๐	๒	๑	๑	๑	๘	
๓. รร.บ้านหนองไม้ตาย	ชาย	๖	๔	๕	๓	๔	๒	๓	๓	๓๐	๖๘
	หญิง	๔	๔	๓	๑๑	๒	๓	๒	๔	๓๘	
๔. รร.บ้านหนองม่วง	ชาย	๑๓	๑๐	๑๒	๑๑	๑๓	๕	๑๓	๑๒	๘๙	๑๖๐
	หญิง	๑๒	๘	๙	๘	๗	๑๑	๕	๑๑	๗๑	
๕. รร.บ้านวังรางใหญ่	ชาย	๑๑	๑๔	๑๖	๑๙	๑๑	๑๕	๑๘	๑๑	๑๑๕	๑๙๘
	หญิง	๘	๑๑	๑๑	๑๑	๙	๑๑	๑๒	๑๐	๘๓	
๖. รร.บ้านบุตาสง	ชาย	๗	๖	๑๐	๗	๖	๑๔	๑๒	๑๑	๗๓	๑๒๔
	หญิง	๔	๔	๘	๕	๘	๖	๖	๑๐	๕๑	
๗. รร.บ้านหนองเบน	ชาย	๑๕	๑๐	๑๘	๑๑	๑๖	๑๕	๘	๑๐	๑๐๓	๑๙๖
	หญิง	๑๔	๑๔	๑๒	๙	๑๑	๑๑	๑๓	๙	๙๓	
๘. รร.บ้านวังรางน้อย	ชาย	๑๕	๑๖	๙	๑๓	๗	๑๔	๑๖	๑๖	๑๐๖	๒๐๖
	หญิง	๒๐	๑๓	๑๐	๕	๑๑	๑๕	๑๗	๙	๑๐๐	
๙. รร.บ้านห้วยไผ่	ชาย	๔	๔	๓	๔	๕	๓	๓	๑	๒๗	๖๘
	หญิง	๕	๔	๑	๕	๕	๖	๗	๘	๔๑	
๑๐. รร.บ้านหนองเลา	ชาย	๓	๓	๑	๔	๒	๗	๘	๕	๓๓	๖๗
	หญิง	๓	๙	๔	๕	๑	๓	๓	๖	๓๔	
รวมทั้งสิ้น		๑๕๓	๑๔๙	๑๔๓	๑๓๙	๑๓๔	๑๕๕	๑๖๐	๑๕๔	๑,๑๘๗	

ตาราง จำนวนเด็กประจำศูนย์เด็กเล็กต่างๆ

หมู่ที่	ชื่อศูนย์เด็กเล็ก	จำนวนเด็กประจำศูนย์			จำนวน ครูผู้ดูแลเด็ก	จำนวน ผู้ดูแลเด็ก
		ชาย	หญิง	รวม		
หมู่ที่ ๑	มะเกลือเก่า	๒๒	๒๒	๔๔	๑	๑
หมู่ที่ ๔	หนองไม้ตาย	๗	๑๐	๑๗	๑	-
หมู่ที่ ๕	หนองม่วง	๒๖	๒๕	๕๑	๑	๑
หมู่ที่ ๖	วังรางใหญ่	๑๘	๑๗	๓๕	๑	-
หมู่ที่ ๘	หนองเบน	๑๔	๒๗	๔๑	๑	-
หมู่ที่ ๙	วังรางน้อย	๒๓	๑๗	๔๐	๑	๑
หมู่ที่ ๑๑	หนองเลา	๑๓	๑๐	๒๓	๑	-
รวม		๑๒๓	๑๒๘	๒๕๑	๗	๓

๔.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลของรัฐ๒แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมะเกลือเก่า
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปายราง

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

ตำบลมะเกลือเก่าสามารถติดต่อกับตัวอำเภอและจังหวัดได้ทางรถยนต์โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ส่วนเส้นทางติดต่อระหว่างตำบลกับตำบลและระหว่างชุมชนในตำบลนั้นส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยางในระยะสั้นๆและถนนลูกรังซึ่งเชื่อมกันไม่ทั่วถึงทำให้เกิดความไม่สะดวกในการติดต่อการคมนาคมไม่สะดวกเป็นอุปสรรคต่อการสัญจรไปมาภายในตำบล

ถนนลาดยาง

- ถนนโยธาธิการที่๒๐๓๙ (ก้างเือก๒) ยาว๒๑กิโลเมตรจากบ้านมะเกลือเก่าไปทางทิศใต้ถึงบ้านบุตาสง
- ถนน ร.พ.ช. สายยุทธศาสตร์ ยาว ๑๐ กิโลเมตร จากบ้านโคกสูงไปทางทิศเหนือ ถึงอำเภอสูงเนิน
- ถนนทางหลวงชนบท จากถนนมิตรภาพเข้าสู่บ้านมะเกลือเก่า ยาว ๘๒๐ เมตร
- ถนนลาดยาง หมู่ ๑ ข้างวัดมะเกลือเก่า – ถนนมิตรภาพ ยาว ๘๕๐ เมตร
- ถนนร.พ.ช. สายบ้านหนองแวงถึงบ้านหนองเลาใหญ่ยาว๖กิโลเมตร (เฉพาะช่วงที่อยู่ในเขตตำบลคือจากบ้านปลายรางถึงบ้านหนองเลาใหญ่)
- ถนนทางหลวงชนบท จากสามแยกคำไฮ-บ้านหนองเลาใหญ่ ยาว ๔,๓๐๐เมตร
- ถนนทางหลวงชนบท จากสาย ๒๔ เข้าสู่บ้านหนองม่วง-บ้านห้วยไผ่ ยาว ๔,๓๐๐ เมตร
- ถนนลาดยางสายบ้านหนองม่วง หมู่ ๕ – บ้านหนองซาด หมู่ ๑๔ ยาว ๑๔,๖๕๐ เมตร
- ถนนลาดยางบ้านหนองซาด-บุญร่วมฟาร์ม ยาว ๑,๓๐๐เมตร
- ถนนลาดยาง หมู่ ๒ ข้างวัดสว่างบูรพาราม – วังเณร ยาว ๑,๓๐๐ เมตร

- ถนนลาดยาง หมู่ ๒ วังเณร – แยกทางเข้าบ้านโคกสูง ยาว ๑,๐๐๐ เมตร
- ถนนลาดยาง บ้านหนองไม้ตาย – หนองม่วง ยาว ๒,๕๐๐ เมตร

ถนนลูกรัง

- ถนนบ้านหนองไม้ตาย ม. ๔ – บ้านโสกจานพัฒนา ม. ๑๗ ยาว ๓,๗๐๐ เมตร
- ถนนสายบ้านหนองไม้ตาย ม. ๔ – บ้านหนองม่วง ม. ๕ ยาว ๒,๑๐๐ เมตร
- ถนนสายบ้านหนองม่วง ม. ๕ – บ้านโสกจานพัฒนา ม. ๑๗ ยาว ๒,๗๐๐ เมตร
- ถนนสายบ้านหนองเบน ม. ๘ – บ้านหนองหลักพันส์โมสร ม. ๑๒ ยาว ๒,๕๐๐ เมตร
- ถนนสายบ้านโสกจานพัฒนา ม. ๑๗-แยกบ้านหัวเขาพัฒนา ม.๑๓ ยาว ๒,๗๐๐ เมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

ตำบลมะเกลือเก่ามีไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้านแต่ยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือนเนื่องจากการเพิ่มของจำนวนประชากรจำนวนครัวเรือนการแยกเป็นคุ้มเล็กคุ้มน้อยซึ่งทำให้การขยายไฟฟ้าไม่ครบทุกครัวเรือนและยังขาดไฟฟ้าสาธารณะเพื่อให้แสงสว่างในเขตชุมชน

ครัวเรือนผู้ใช้ไฟฟ้า	๓,๗๕๘	ครัวเรือน
ครัวเรือนที่ยังไม่มีไฟฟ้า	๑๖๙	ครัวเรือน

๕.๓ การประปา

- ประปาหมู่บ้าน	๑๑	หมู่บ้าน
- ประปาส่วนท้องถิ่น	๔	หมู่บ้าน
- ประปาส่วนภูมิภาค	๕	หมู่บ้าน

๖. ระบบเศรษฐกิจ

อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลมะเกลือเก่าประมาณร้อยละ๙๐ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมและการรับจ้างโดยทำการเกษตร ในพื้นที่ราบลุ่มของตำบลจะทำนาส่วนในเขตที่ราบสูงมีการทำไร่มันสำปะหลังข้าวโพดและอ้อยการประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังอาศัยสภาพตามภูมิอากาศคืออาศัยน้ำฝนเป็นหลักจะมีพื้นที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ไร่เท่านั้นที่มีระบบน้ำชลประทาน

การประกอบอาชีพของคนในตำบลมะเกลือเก่า สามารถจำแนกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

อาชีพเกษตรกรรม

มีทั้งการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ กล่าวคือ การปลูกพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ข้าว อ้อยโรงงาน ประเภทเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงโคนม โคเนื้อ กระบือ การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง ไก่พันธุ์เนื้อ การเลี้ยงสุกรและปลาต่าง ๆ

อาชีพรับจ้าง มีทั้งรับจ้างในภาคการเกษตร เช่น การเก็บผลผลิต การปลูก การไถไร่การใส่ปุ๋ย และการรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับจ้างขับรถ และรับจ้างทั่วไป

อาชีพค้าขาย ได้แก่ การเปิดร้านทั่วไปเพื่อขายสินค้าอุปโภค บริโภค ภายในครัวเรือน

อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างของรัฐ

อาชีพอื่นๆ ได้แก่ ไพห์ญาคา ตัดเสื้อผ้า เป็นพนักงานในบริษัท/โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

๖.๑ การเกษตร

จากการศึกษาพบว่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลมะเกลือเก่า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ไม้เศรษฐกิจ รองลงมาคือพืชผัก และพันธุ์พืชที่ใช้ปลูกมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ตาราง การปลูกพืช

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)	ชนิดพันธุ์พืชที่ปลูก
๑.	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๓,๙๖๑	๘๐๐	มอนซานโต 919,940
๒.	มันสำปะหลัง	๑๕,๖๗๑	๓,๕๐๐	เกษตรศาสตร์ 50,ระยอง 5, ห้วยบง
๓.	พืชผัก	๑๕๐	๑,๕๐๐	หอมแบ่ง,ผักชี
๔.	ข้าว	๑๒,๐๑๑	๕๕๐	ขาวตาแห้ง , มะลิ 105 , ชัยนาท 1
๕.	อ้อยโรงงาน	๗,๔๗๓	๑๐,๐๐๐	K 8892, K เหลือง
๖.	ยูคาลิปตัส	๒,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	K 52 , K 51 , K 60 และเพาะเมล็ด
รวม	๖ ชนิด	๕๑,๒๖๖	-	-

การใช้ที่ดิน

ตาราง การใช้ที่ดิน

ที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	จำนวนพื้นที่	ร้อยละ
๑.	พื้นที่ทั้งหมด	๙๔,๑๒๗	๑๐๐
๒.	พื้นที่ทางการเกษตร	๗๓,๑๖๗	๗๗.๗๓
	๒.๑ พื้นที่ทำนา	๑๓,๘๓๑	๑๔.๖๙
	๒.๒ พื้นที่ไร่	๕๔,๔๒๙	๕๗.๘๓
	๒.๓ พื้นที่สวน	๔,๔๓๐	๔.๗๑
	๒.๔ พืชไร่เลี้ยงสัตว์	๔๗๗	๐.๕๑
๓.	พื้นที่ป่าไม้	๒๐,๑๕๔	๒๑.๔๑
๔.	ที่อยู่อาศัย	๘๐๖	๐.๘๖

๖.๒ การเลี้ยงสัตว์

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความสนใจเลี้ยงโคเนื้อ และโคนม เป็นสัตว์เศรษฐกิจและมีแนวโน้มที่จะขยายการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังมีการเลี้ยงสุกร ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ เพื่อเป็นรายได้ อีกทางหนึ่ง นอกจากนั้นยังมีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นรายได้เสริมและเป็นแหล่งอาหารโปรตีนให้กับหมู่บ้าน ชุมชน และบริโภคในครัวเรือน

ตาราง การเลี้ยงสัตว์

ที่	ชนิดสัตว์เลี้ยง	จำนวนสัตว์(ตัว)	ชนิดพันธุ์สัตว์
๑	โคนม	๑,๙๙๒	โฮลสไตน์ฟิเชียน
๒	โคเนื้อ	๑,๓๕๑	พันธุ์พื้นเมือง, ลูกผสม, บรามัน,บราซิล
๓	กระบือ	๑๖๓	
๔	สุกร	๔๓๓	ลาสไวท์, หมูป่า
๕	ไก่พื้นเมือง	๑๔,๗๙๘	ไก่แจ้,ไก่ชน เช่น เหลืองหางขาว ประดู่หางดำ เขียวกาและพันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองต่างๆ
๖	เป็ดเนื้ออื่นๆ	๓๙๑	บาบารี
๗	แพะ	๑๑๙	

๖.๓ กลุ่มอาชีพและการพาณิชย์

การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพการเกษตร มีทั้งกลุ่มธรรมชาติ และกลุ่มที่ทางราชการจัดตั้งขึ้น โดยแยกออกได้ดังนี้

๑. การรวมกลุ่มตามธรรมชาติ ได้แก่
 - ๑.๑กลุ่มไผ่ญ้าคา
 - ๑.๒ กลุ่มผู้ปลูกอ้อย
 - ๑.๓ กลุ่มทำน้ายาเนกประสงค์
 - ๑.๔ กลุ่มทำไม้กวาดจากก้านมะพร้าว
 - ๑.๕ กลุ่มทำกระเป่าจากเชือกกรม
 - ๑.๖กลุ่มทำน้ำตาลอ้อย
๒. กลุ่มที่ทางราชการจัดตั้ง กลุ่มเหล่านี้จะกระจายอยู่แทบทุกหมู่บ้าน ได้แก่
 - ๒.๑ กลุ่มกองทุนหมู่บ้านหนึ่งล้านบาท
 - ๒.๒ กลุ่มสตรีแม่บ้าน
- ๒.๓ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
 - ๒.๔ กลุ่มกองทุนแก้ไขความยากจน(กขคจ.)
 - ๒.๕กลุ่มกองทุนธนาคารข้าว ม. ๓

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- ร้านค้า๑๓๒แห่ง
- ร้านอาหาร ๑๙ แห่ง
- ร้านเสริมสวย ๖ แห่ง
- อู่ซ่อมรถ ๑๐แห่ง
- ห้องเช่า ๘แห่ง
- ปั๊มน้ำมัน ๒ แห่ง
- โรงสีข้าว ๒แห่ง
- เสาโทรศัพท์ ๕ ต้น
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ๗ แห่ง(ฟาร์มหมู ๔ ,ฟาร์มโคนม ๑ ฟาร์มไก่ ๒)
- โรงงาน ๕แห่ง(โรงฟักไข่, โรงงานทำขนมปัง, โรงงานผลิตอิฐบล็อก, โรงงานผลิตน้ำดื่ม)
- ร้านอื่นๆ ๘แห่ง(โรงงานรับซื้อของเก่า โกดังเก็บของ ร้านขายถังพลาสติก ร้านวัสดุก่อสร้าง ร้านขายปุ๋ยต้นที่ขายรถคลังสินค้า ๒)

๖.๔ การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

พื้นที่ตำบลมะเกลือเก่าส่วนมากมีการทำการเกษตรโดยเฉพาะพืชไร่เป็นหลัก แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ เนินเขาและภูเขา สภาพอากาศค่อนข้างร้อนและแล้ง ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติมีน้อย ซึ่งการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีลักษณะการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้น โดยสรุปรวม ตำบลมะเกลือเก่ามีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและสถานที่ที่น่าสนใจดังนี้

หมู่ที่๒บ้านมะเกลือเก่า

วังเณรเป็นแหล่งน้ำที่ไหลมาจากลำตะคองเมื่อมาถึงหมู่ที่๑น้ำจะตื้นเขินเป็นโชดหินเหมาะแก่การเล่นน้ำ

หมู่ที่๓บ้านไรโคกสูง

ทำหินลาดเป็นแหล่งน้ำที่ไหลมาจากลำตะคองซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับวังเณรเป็นน้ำสายเดียวกันแต่จะไหลผ่านที่บ้านไรโคกสูงก่อนแต่จะแตกต่างตรงที่ทำหินลาดจะมีลาดหินที่กว้างกว่าวังเณร

หมู่ที่๗บ้านบุตาสูง

ภูเขาเขียวเป็นภูเขาที่มีความอุดมสมบูรณ์มีหน้าผาที่มองเห็นวิวทิวทัศน์ที่สวยงามบนหลังเขาเป็นลานกว้างที่มีต้นไม้ขึ้นอยู่ประปรายซึ่งสามารถที่จะทำกิจกรรมเดินป่าปีนเขาตั้งแคมป์ปิ้งจักรยาน

หมู่ที่๙บ้านวังรางน้อย

วัดเขาขาดเป็นสถานปฏิบัติธรรมของบ้านวังรางน้อยเป็นสถานที่สวยงามและเงียบสงบเหมาะแก่การปฏิบัติธรรมอยู่ห่างจากฟาร์มไก่เนื้อประมาณ 1 – 2 กิโลเมตรปัจจุบันได้เป็นสถานปฏิบัติธรรมของอำเภอสูงเนิน

หมู่ที่๑๑บ้านหนองเลาใหญ่

วัดเขาเก็งเป็นสถานที่ที่น่าสนใจเพื่อปฏิบัติธรรมเนื่องจากเป็นสถานที่สงบร่มรื่นและสวยงามของชาวบ้านหนองเลาใหญ่

หมู่ที่๑๓บ้านหัวเขาพัฒนา

วัดหนองบัวธรรมสถานเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมที่ตั้งอยู่บนภูเขาซึ่งมีทิวทัศน์ที่สวยงามมาก

หมู่ที่๑๕บ้านคำไฮ

เขาสามสืบสร้างเป็นภูเขาที่มีต้นไม้ประปรายมีลานหินกว้างซึ่งสามารถเป็นจุดชมวิวที่สวยงามและยังมีบ่อน้ำเล็กๆอยู่เป็นจำนวนมากบางแห่งก็ยังมีน้ำอยู่จึงเป็นที่มาของชื่อเขาสามสืบสร้าง

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง	เนื้อที่		ความลึก (เมตร)	หมายเหตุ
			ไร่	งาน		
๑	สระน้ำวัดโนนหินดาด	หมู่ที่ ๑	๒	-	๓	
๒	สระโรงเรียนบ้านมะเกลือเก่า	หมู่ที่ ๑	๒	-	๒.๕๐	
๓	บ่อบำบัดน้ำเสีย	หมู่ที่ ๑	๑	๒	๓	
๔	สระวัดสว่างบูรพาราม	หมู่ที่ ๒	๓	-	๔	
๕	ลำตะคอง(คลอง)	หมู่ที่ ๓	๓	-	๒	
๖	-บ่อน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๓	๑๒	-	๗	
๗	บ่อสาธารณะ(ป่าช้า)	หมู่ที่ ๓	๔	-	๔	
๘	บ่อวัดโคกสูง	หมู่ที่ ๓	๒	-	๖	
๙	อ่างห้วยหมื่นแตก	หมู่ที่ ๔	๒๐	-	๓	
๑๐	สระน้ำวัดหนองไม้ตาย	หมู่ที่ ๔	๘	-	๓	
๑๑	สระน้ำหนองหัวแตก	หมู่ที่ ๔	๖	-	๓	
๑๒	สระน้ำโนนลาดควาย	หมู่ที่ ๔	๒	-	๓	
๑๓	สระน้ำโรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย	หมู่ที่ ๔	๓	-	๒	
๑๔	บ่อประปาบ้านหนองม่วง	หมู่ที่ ๕	๕	-	๕	
๑๕	บ่อวัดหนองม่วง	หมู่ที่ ๕	๕	-	๓	
๑๖	บ่อน้ำศูนย์เด็กเล็ก	หมู่ที่ ๕	๕	-	๔	
๑๗	สระศาลตาปู่	หมู่ที่ ๕	๒	-	๓	
๑๘	สระแยกหนองโพธิ์	หมู่ที่ ๕	๓	-	๔	
๑๙	ฝายน้ำล้นลูกที่ 2	หมู่ที่ ๖	๘	๒	๓	
๒๐	ฝายน้ำประปาวังรางใหญ่	หมู่ที่ ๖	๖	๓	๓	
๒๑	สระวัดวังรางใหญ่	หมู่ที่ ๖	๕	-	๓	
๒๒	สระน้ำสามแยก	หมู่ที่ ๖	๒	๑	๒	
๒๓	สระน้ำคลองวังราง	หมู่ที่ ๖	๑	๑	๒	
๒๔	สระน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๗	๑	๒	๔	
๒๕	สระน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๗	-	๒	๔	
๒๖	คลองน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๗	๕	-	๔	
๒๗	สระน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๗	-	๒	๓	
๒๘	สระวัด (ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๘	๑๐	-	๕	
๒๙	สระน้ำฝน (ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๘	๑	๒	๒	

ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง	เนื้อที่		ความลึก (เมตร)	หมายเหตุ
			ไร่	งาน		
๓๐	สระวัด (ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๘	๑๐	-	๕	
๓๑	สระหลวง	หมู่ที่ ๘	๑๐	-	๓	
๓๒	อ่างเก็บน้ำเขาขาด	หมู่ที่ ๙	๒๐	-	๖	
๓๓	สระหลวง	หมู่ที่ ๙	๑	๒	๓.๕	
๓๔	สระเงินผ่น	หมู่ที่ ๙	๒	๒	๒	
๓๕	คลองธรรมชาติ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๙	๓	๓	๒	
๓๖	คลองรวมไต่อ่างเขาขาด (ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๙	๖	๑	๒	
๓๗	อ่างบ้านไผ่	หมู่ที่ ๑๐	๕๐	-	๘	
๓๘	ฝายน้ำล้นห้วยไผ่	หมู่ที่ ๑๐	๔	-	๖	
๓๙	สระน้ำบ้านห้อยไผ่	หมู่ที่ ๑๐	๔	-	๕	
๔๐	สระน้ำบ้านห้วยไผ่(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๐	๔	-	๔	
๔๑	สระน้ำคู้มคลองแคลน	หมู่ที่ ๑๑	๒	-	๓	
๔๒	สระน้ำคู้มหนองเลาน้อย	หมู่ที่ ๑๑	๓	-	๓.๕	
๔๓	อ่างเขาเก็ง	หมู่ที่ ๑๑	๒๕	-	๗	
๔๔	สระโพธิ์	หมู่ที่ ๑๒	๕	-	๖	
๔๕	บ่อประมงหนองแก	หมู่ที่ ๑๒	๕	-	๓	
๔๖	สระใหม่สโมสร	หมู่ที่ ๑๒	๓	-	๓	
๔๗	คลองโสภกิจธรรมชาติ	หมู่ที่ ๑๒	๒	๒	๒.๕	
๔๘	อ่างหนองบัว	หมู่ที่ ๑๓	๒๔	-	๒.๕	
๔๙	สระเงินผ่น	หมู่ที่ ๑๓	๑	-	๒	
๕๐	สระน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๓	๑	-	๒	
๕๑	สระตะวันตก	หมู่ที่ ๑๔	๓	๑	๒.๕	
๕๒	สระตะวันออก	หมู่ที่ ๑๔	๒	๒	๑.๕	
๕๓	อ่างเก็บน้ำคำไฮ	หมู่ที่ ๑๕	๒๘	๓	๕	
๕๔	สระน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๕	๖	๒	๒.๕	
๕๕	คลองสาธารณะ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๕	๒	๒	๓	
๕๖	ฝายเก็บน้ำ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๖	๑๕	-	๖	
๕๗	สระน้ำสาธารณะ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๖	๑	-	๓	
๕๘	คลองสาธารณะ(ไม่มีชื่อ)	หมู่ที่ ๑๖	๑	๑	๖	
๕๙	หนองโคนใหญ่	หมู่ที่ ๑๗	๘	-	๔	
๖๐	สระน้ำโสภิตาแข่ง	หมู่ที่ ๑๘	๑	-	๓	
๖๑	คลองห้วยตะโก	หมู่ที่ ๑๘	๓	-	๓	
๖๒	อ่างเก็บน้ำโสภหมั่น	หมู่ที่ ๑๙	๒๕	-	๘	

ลำดับ ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง	เนื้อที่		ความลึก (เมตร)	หมายเหตุ
			ไร่	งาน		
๖๓	อ่างเก็บน้ำเก็บน้ำหลัก 6	หมู่ที่ ๑๙	๒๘	-	๗	
๖๔	คลองห้วยยายน้อย	หมู่ที่ ๑๙	๒	๑	๗	
๖๕	หนองวังราง	หมู่ที่ ๒๐	๒	-	๓	
๖๖	คลองวังราง	หมู่ที่ ๒๐	๑๐	-	๒.๕	
๖๗	ฝายคลองลำสำราย	หมู่ที่ ๒๐	๗	๒	๒.๕	
รวมเนื้อที่			๔๕๖	๑		

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด ๒๓ แห่ง

สำนักสงฆ์ ๓ แห่ง

ตาราง ชื่อวัดในตำบลมะเกลือเก่า

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อวัด
๑	บ้านมะเกลือเก่า	วัดมะเกลือเก่า,วัดโนนหินดาด
๒	บ้านมะเกลือเก่า	วัดสว่างบูรพาaram
๓	บ้านไร่โคกสูง	วัดบ้านไร่โคกสูง
๔	บ้านหนองไม้ตาย	วัดหนองไม้ตาย
๕	บ้านหนองม่วง	วัดหนองม่วง
๖	บ้านวังรางใหญ่	วัดวังรางใหญ่
๗	บ้านบุตาสง	วัดป่าอุดมธรรม
๘	บ้านหนองเบน	วัดหนองเบน
๙	บ้านวังรางน้อย	วัดวังรางน้อย,วัดเขาขาด,วัดหนองบัวธรรมสถาน
๑๐	บ้านห้วยไผ่	วัดห้วยไผ่
๑๑	บ้านหนองเลาใหญ่	สำนักสงฆ์เขาเก็ง
๑๒	บ้านหนองหลักพันสโมสร	สำนักสงฆ์หนองหลักพัน
๑๓	บ้านหัวเขาพัฒนา	วัดหัวเขาพัฒนา
๑๔	บ้านหนองขาด	วัดหนองขาด
๑๕	บ้านคำไฮ	วัดคำไฮ,วัดป่าเขาสามสิบสง,วัดภูผาห้า
๑๖	บ้านโนนสมบูรณ์	วัดป่าโนนสมบูรณ์
๑๗	บ้านโสกจานพัฒนา	-
๑๘	บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	วัดป่าอุดมธรรม
๑๙	บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	วัดบึงคล้า,วัดพุทธพัทธรัตนาราม
๒๐	บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	วัดศาลเจ้าพ่อเสือ,สำนักสงฆ์วังรางใหญ่พัฒนา

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๑. ป่าไม้พื้นที่ส่วนใหญ่ของชุมชนเป็นพื้นที่สปก. ประชาชนในชุมชนมีสิทธิในการจับจองตั้งแต่เริ่มก่อตั้งตำบลได้ประโยชน์จากพื้นที่นั้นในการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมแต่ในปัจจุบันชุมชนมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจากหมู่บ้านที่แออัดก็ขยายตัวโดยการเข้าไปจับจองถางป่าเป็นแหล่งทำมาหากินกันทำให้พื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติถูกบุกรุกและทำลายไปมากภูเขาบางลูกถูกบุกรุกเพียงเพื่อใช้ปลูกผลผลิตของผู้ที่เข้าไปจับจองเท่านั้น

๒. ดินส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายและปล่อยให้รกร้างว่างเปล่าเพื่อรอทำนาในฤดูฝนทำให้พื้นที่ไม่ได้รับการใช้ประโยชน์จึงสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้ไป

๓. น้ำตำบลมะเกลือเก่าเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนปริมาณน้ำฝนน้อยหรือฝนทิ้งช่วงโดยเฉพาะฤดูแล้งจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้และน้ำเพื่อการเกษตรแหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่พอเพียงตลอดปีและมีสภาพตื้นเขินทำให้ประชาชนมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการ ชุมชนเกษตรที่อาศัยน้ำซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการทำการเกษตรทำให้ได้ผลผลิตตกต่ำทำให้ไม่สามารถทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้งส่งผลกระทบต่อรายได้ประชากรการอพยพแรงงานเกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคม

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ตำบลมะเกลือเก่ามีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญได้แก่

๑) คลองลำตะคองมีต้นกำเนิดจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ไหลมาจากอำเภอสี่คิ้วผ่านตอนบนของตำบลมะเกลือเก่าบริเวณหมู่ที่๓บ้านโคกสูงหมู่ที่๑และหมู่ที่๒บ้านมะเกลือเก่าเป็นแหล่งน้ำสำคัญที่มีอยู่ตลอดปีโดยมีการก่อสร้างประตูระบายน้ำเพื่อการชลประทานเป็นแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภคเลี้ยงสัตว์และเพื่อการเกษตร

๒) คลองลำสำลายมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางตอนใต้ของตำบลมะเกลือเก่าไหลไปทางตอนเหนือผ่านตอนล่างของหมู่ที่๗บ้านบุตาสงหมู่ที่๖บ้านวังรางใหญ่ใช้ในการอุปโภคและการเกษตรทั้งนี้ยังเป็นแนวเขตระหว่างอำเภอสว่างกับอำเภอบึงสามพันด้วย

ห้วยวังรางแยกจากคลองลำสำลายทางตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ที่๖บ้านวังรางใหญ่ใช้ในการอุปโภคและการเกษตร

๓) ห้วยสามสิบสระมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางตอนใต้ของตำบลมะเกลือเก่าผ่านหมู่ที่๑๔บ้านหนองชาดหมู่ที่๑๑บ้านหนองเลาใหญ่

นอกจากนี้ยังมีลำห้วยอื่นๆอีก ที่มีลักษณะเป็นสายสั้นๆซึ่งจะมีน้ำในเฉพาะช่วงฤดูฝนมีน้ำบ้างเป็นระยะเนื่องจากยังไม่มีมีการปรับปรุงให้ใช้ได้ตลอดทั้งสายเช่นห้วยโสกจาน (หมู่ที่๕บ้านหนองม่วง) ห้วยขอนแก่น (หมู่ที่๑๑บ้านหนองเลาใหญ่) ห้วยใหญ่(หมู่ที่๔บ้านหนองไม้ตาย) ห้วยไผ่ (หมู่ที่๑๐บ้านห้วยไผ่) ห้วยหินลาดห้วยน้ำมันห้วยป่าไผ่ (หมู่ที่๑และ๒บ้านมะเกลือเก่า) ห้วยหนองเลา (หมู่ที่๑๕บ้านคำไฮ) คลองซับน้อย (หมู่ที่๔บ้านหนองไม้ตายหมู่ที่๑๖บ้านโนนสมบูรณ์) เป็นต้น

แหล่งน้ำใต้ดิน

ตำบลมะเกลือเก่ามีแหล่งน้ำใต้ดินที่มีคุณภาพที่สามารถนำขึ้นมาใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค - บริโภคโดยมีการใช้ประโยชน์จากน้ำใต้ดินได้แก่หมู่ที่๔บ้านหนองไม้ตายหมู่ที่๕บ้านหนองม่วงหมู่ที่๖บ้านวังรางใหญ่หมู่ที่๗บ้านบุตาสงหมู่ที่๘บ้านปลายรางหมู่ที่๙บ้านวังรางน้อยหมู่ที่๑๐บ้านห้วยไผ่หมู่ที่๑๑บ้านหนองเลาใหญ่หมู่ที่๑๓บ้านหัวเขาพัฒนาและหมู่ที่๑๔บ้านหนองชาดเป็นต้น

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

คลองส่งน้ำชลประทาน

- ประตุน้ำบ้านมะเกลือใหม่ผันน้ำจากลำตะคองผ่านตอนบนของหมู่ที่๓บ้านโคกสูง

หมู่ที่๑และ๒บ้านมะเกลือเก่า

- คลองส่งน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยซับประดู่อำเภอสีคิ้วผ่านตอนใต้ของหมู่ที่๑และ๒บ้าน

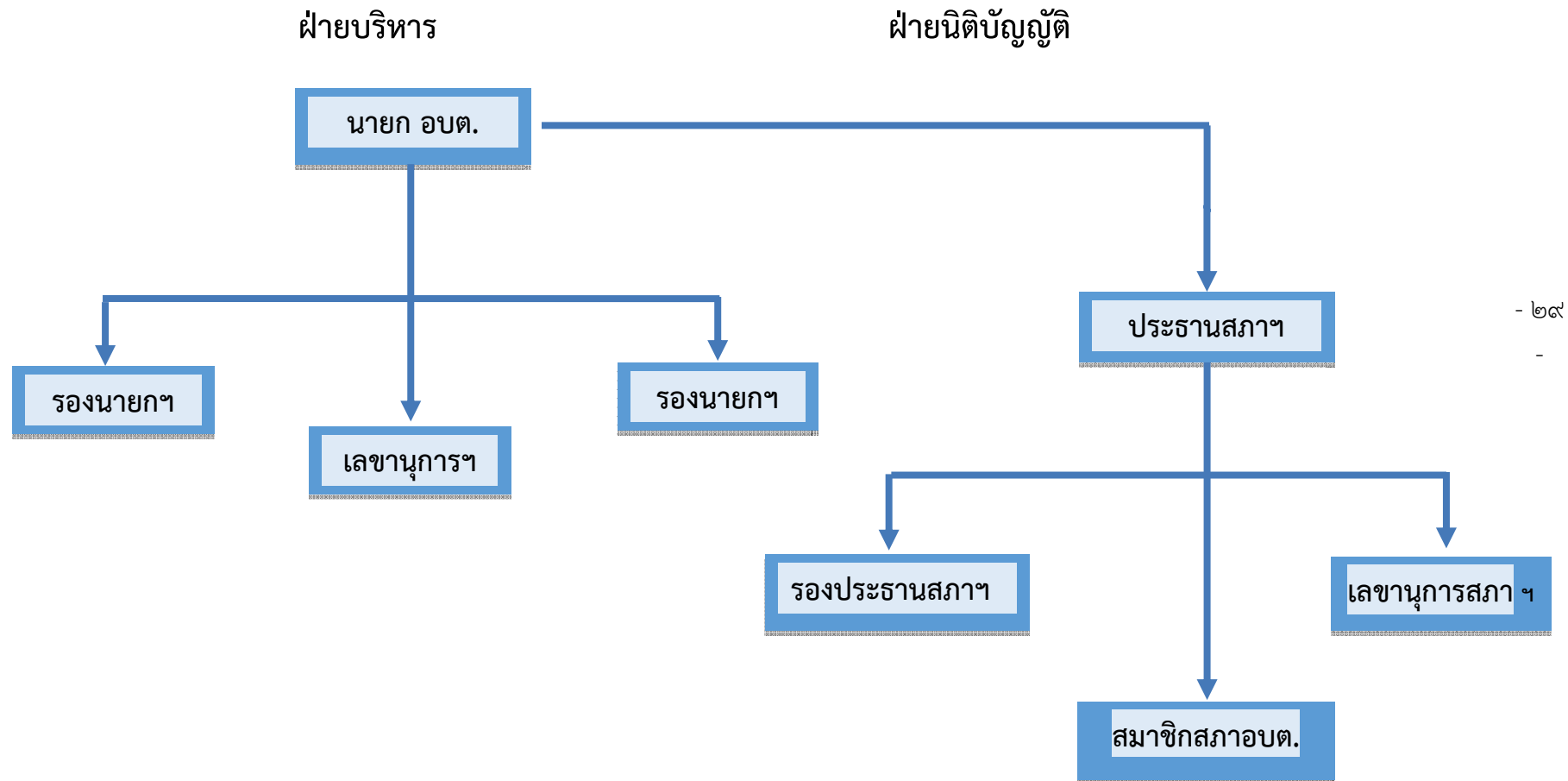
มะเกลือเก่า

ตาราง จำแนกแหล่งน้ำ

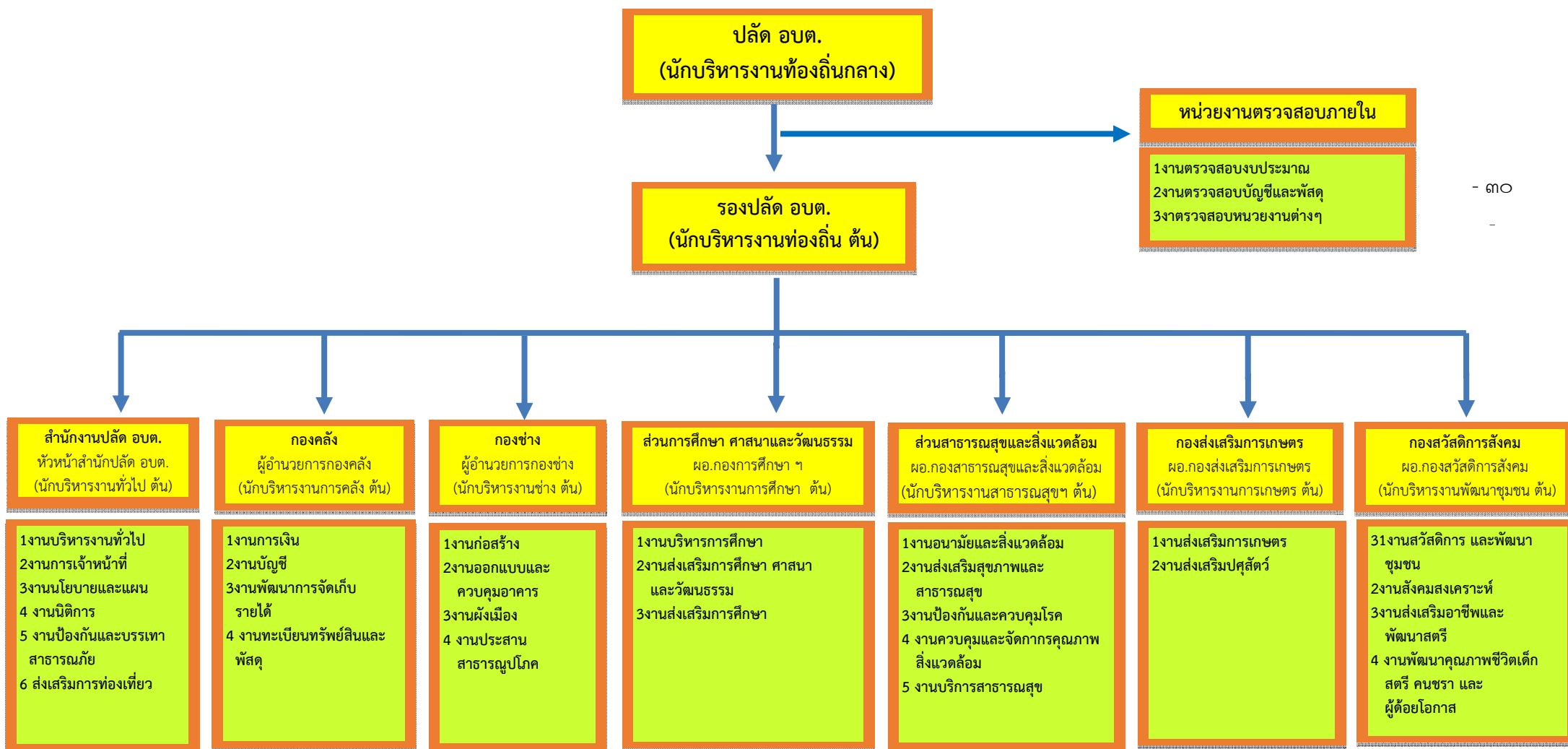
หมู่ที่/บ้าน	ชื่อแหล่งน้ำ	พื้นที่กักเก็บน้ำ
๑. บ้านมะเกลือเก่า	ห้วยน้ำมัน	
๒. บ้านมะเกลือเก่า	ห้วยน้ำมัน	
๓. บ้านโคกสูง	สระหน้าวัด	๓ ไร่
	สระหลังวัด	๑ ไร่
	สระหลังวัด	๔ ไร่
๔. บ้านหนองไม้ตาย	อ่างหนองหมื่นแตก	๒๐ ไร่
	สระวัดหนองไม้ตาย	๘ ไร่
	สระสาธารณะกลางหมู่บ้าน	๖ ไร่
	สระโรงเรียนบ้านหนองไม้ตาย	๓ ไร่
	สระสาธารณะโนนลาดควาย	๑ ไร่
๕. บ้านหนองม่วง	สระทางเข้าหมู่บ้าน	๑ ไร่
	สระประปาหนองม่วง	๓ ไร่
	สระหลังวัดหนองม่วง	๙ ไร่
	สระตาโม่	๕ ไร่
	สระสาธารณะปู่ตา	๑ ไร่
	สระบัว	๑ ไร่
๖. บ้านวังรางใหญ่	สระหลังวัด	๗ ไร่
	สระใหม่(ทางเข้าบ้านยายน้อม)	๒ ไร่
	สระทางเข้าหมู่บ้าน	๒.๒ ไร่
	อ่างประปา	
	ฝายลำสำลาย	
	ฝายหลังวัด	
๗. บ้านบุตาสง	สระสาธารณะหน้าโรงเรียน	๒ งาน
	สระโรงเรียน	๑ งาน
	สระข้างศาลาประชาคม	๒ งาน
	คลองลำสำลาย	

หมู่ที่/บ้าน	ชื่อแหล่งน้ำ	พื้นที่กักเก็บน้ำ
๘. บ้านปลายราง	สระประปา	๔ ไร่
	บ่อกักน้ำสระหลวง	๑๐ ไร่
	สระหลังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	๕ ไร่
๑๐. บ้านห้วยไผ่	อ่างประปา	๑๐ ไร่
	ฝายบ้านห้วยไผ่	๒ ไร่
	ฝายหน้าศาลปู่ตา	๒ ไร่
๑๑. บ้านหนองเลาใหญ่	อ่างเก็บ	๒๐ ไร่
	สระคลองแคน	๑ ไร่
	สระหนองเลาน้อย	๑.๒ ไร่
	บ่อใหม่ (คุ่มหนองเลาใหญ่)	๑.๕ ไร่
๑๒. บ้านหนองหลักพันสโมสร	สระประปาเก่าหนองหลักพันสโมสร	๕ ไร่
	สระประปาใหม่	๑ ไร่
	สระคุ่มสโมสร	๒ ไร่
๑๓. บ้านหัวเขาพัฒนา	ฝายประชาอาสา	๒๕ ไร่
	สระน้ำ	๑ ไร่
	บ่อหลวง	๒ ไร่
๑๔. บ้านหนองซาด	สระประปา	๓ ไร่
	สระข้างวัด	๒ ไร่
๑๕. บ้านคำไฮ	อ่างหนองแก	๒๐ ไร่
	บ่อประปาเก่า	๕ ไร่
	อ่างคำไฮ (อ่างประปาปัจจุบัน)	๑๕ ไร่
	สระวัด	๒ ไร่
	คลองอีสานเขียว	๓ ไร่
๑๖. บ้านโนนสมบูรณ์	สระเก็บน้ำบ้านโนนสมบูรณ์(สระประปา)	๓ ไร่
	อ่างเก็บน้ำบ้านโนนสมบูรณ์	
๑๗. บ้านโสกจานพัฒนา	สระสาธารณะบ้านโสกจานพัฒนา	๕ ไร่
๑๘. บ้านมะเกลือเก่าพัฒนา	สระสาธารณะโสกตาแข่ง	๒ ไร่
๑๙. บ้านมะเกลือเก่าสามัคคี	อ่างโสกหมัน	๓๐ ไร่
	อ่างหลักเจ็ด	๓๓ ไร่
	ห้วยยายน้อย	
๒๐. บ้านวังรางใหญ่พัฒนา	คลองประปา(ปู่ตา)	๖ ไร่

โครงสร้าง
การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

โครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

บทที่ ๓

การปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก

ความหมายมาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงานถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่องค์กรจะนำมาใช้ในการบริหารงานบุคคล เพราะทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานต่างจะได้รับประโยชน์จากการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขึ้นมาใช้ร่วมกัน ผู้บริหารจะมีเครื่องมือช่วยควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การมอบหมายหน้าที่และการสั่งการสามารถทำได้โดยสะดวกและรวดเร็ว การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีทั้งหลักฐานและหลักเกณฑ์ที่ผู้บริหารสามารถชี้แจงให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับผลการประเมินได้โดยงานในส่วนของผู้ปฏิบัติงาน มาตรฐานที่กำหนดไว้ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายที่ทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงเป้าหมายการปฏิบัติงานมีความถูกต้องมากขึ้น เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีกรอบหรือแนวทางในการปรับปรุงงานและการพัฒนาศักยภาพ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อคุณภาพของการปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) การบริหารงานบุคคลนับเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของการบริหารองค์กร เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้การพัฒนาองค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารบุคคลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องตัวกับตัวบุคคลในองค์การ นับตั้งแต่การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน ไปจนถึงการให้บุคคลพ้นจากงาน ทั้งนี้เพื่อให้องค์การได้คนดีมีความรู้ความสามารถและความประพฤติดีมาปฏิบัติงาน ซึ่งการที่องค์กรจะได้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าวมาปฏิบัติงานนั้น จำเป็นต้องสร้างเครื่องมือสำคัญคือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Standard) ขึ้นมาใช้ในการวัดและประเมินคุณสมบัติของบุคคล ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงานจะเป็นข้อมูลที่องค์กรนำไปใช้ในการพิจารณาการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การโอนย้าย การให้พักงาน และการให้พ้นจากงานโดยทั่วไปแล้ว การที่จะทำการประเมินผลการปฏิบัติงานดำเนินไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและเชื่อถือได้นั้น องค์กรมักจะสร้างเครื่องมือประกอบอีกส่วนหนึ่งขึ้นมาใช้ในการพิจารณาประเมินผล ซึ่งหนึ่งในเครื่องมือที่ต้องใช้ก็คือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบผลงานระหว่างบุคคลที่ปฏิบัติงานอย่างเดียวกัน โดยองค์กรต้องทำการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้เป็นหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนก่อนแล้ว เมื่อดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้

มาตรฐานการปฏิบัติงาน สำหรับคำว่ามาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้ให้ความหมายว่าเป็นผลการปฏิบัติงานในระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่น่าพอใจหรืออยู่ในระดับที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ทำได้ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานจะเป็นลักษณะข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาในงานที่ต้องปฏิบัติ โดยจะมีกรอบในการพิจารณากำหนดมาตรฐานหลาย ๆ ด้าน ด้วยกัน อาทิ ด้านปริมาณ คุณภาพ ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายหรือพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากมาตรฐานของงานบางประเภทจะออกมาในรูปแบบของปริมาณ ในขณะที่บางประเภทอาจออกมาในรูปของคุณภาพขององค์การ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของงานประเภท นั้น ๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ส่วนราชการมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๒. เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์การ/การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน (ตาม PM ๕) ที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วไปทั้งองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานของส่วนราชการได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาดำเนินการ มีการทำงานปลอดภัยเพื่อการบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

ประโยชน์ของมาตรฐานการปฏิบัติงาน

หากจะพิจารณาถึงประโยชน์ที่องค์กรและบุคคลในองค์กรจะได้รับจากการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขึ้นใช้ก็พบว่ามิตัวกันหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ การปรับปรุงงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง การเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้กับที่ควรจะเป็นมีความชัดเจน มองเห็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดผลได้มากขึ้น และช่วยให้มีการฝึกฝนตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานได้

๒. ด้านการสร้างแรงจูงใจ มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ทำให้เราเกิดความมุ่งมั่นไปสู่มาตรฐานผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถจะเกิดความรู้สึกท้าทายผู้ปฏิบัติงานที่มุ่งความสำเร็จจะเกิด ความมานะพยายาม ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความภาคภูมิใจและสนุกกับงาน

๓. ด้านการปรับปรุงงานมาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าผลงานที่มีคุณภาพจะต้องปฏิบัติอย่างไร ช่วยให้ไม่ต้องกำหนดรายละเอียดของงานทุกครั้ง ทำให้มองเห็นแนวทางในการปรับปรุงงานและพัฒนาความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน และช่วยให้สามารถพิจารณาถึงความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มผลผลิต

๔. ด้านการควบคุมงานมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่ผู้บังคับบัญชาใช้ควบคุม การปฏิบัติงานผู้บังคับบัญชาสามารถมอบหมายอำนาจหน้าที่และส่งผ่านคำสั่งได้ง่ายขึ้น ช่วยให้สามารถดำเนินงานตามแผนง่ายขึ้นและควบคุมงานได้ดีขึ้น

๕. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานช่วยให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์ ป้องกันไม่ให้เกิดการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความรู้สึการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่ทำได้กับมาตรฐานการปฏิบัติงานมีความชัดเจน และช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับผลการประเมินได้ดีขึ้น

ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑. เลือกงานหลักของแต่ละตำแหน่งมาทำการวิเคราะห์โดยดูรายละเอียดจากแบบบรรยายลักษณะงาน (Job Description) ประกอบด้วย
๒. พิจารณาวางเงื่อนไขหรือข้อกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าต้องการผลงานลักษณะใดจากตำแหน่งนั้นไม่ว่าจะเป็นปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ตั้งไว้ต้องไม่ขัดกับนโยบาย หลักเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานหรือองค์การ
๓. ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานทุกหน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นๆ เพื่อปรึกษาและหาข้อตกลงร่วมกัน
๔. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
๕. ติดตามดูการปฏิบัติงานแล้วนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้
๖. พิจารณาปรับปรุงหรือแก้ไขมาตรฐานที่กำหนดไว้ใหม่ตามความเหมาะสมยิ่งขึ้น เกณฑ์ของมาตรฐานการปฏิบัติงาน เกณฑ์ที่องค์การมักกำหนดเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกณฑ์ด้านปริมาณงาน และระยะเวลาที่ปฏิบัติคุณภาพของงาน

ลักษณะการแสดงออกขณะปฏิบัติงาน ซึ่งกล่าวได้โดยละเอียด ดังนี้

๑. ปริมาณงานและระยะเวลาที่ปฏิบัติเป็นการกำหนดว่างานต้องมีปริมาณเท่าไร และควรจะใช้เวลาปฏิบัติมากน้อยเพียงใดงานจึงจะเสร็จ ดังนั้นงานลักษณะเช่นนี้จะไม่สามารถกำหนดมาตรฐานด้วยปริมาณหรือระยะเวลาที่ปฏิบัติได้
 ๒. คุณภาพของงาน เป็นการกำหนดว่าผลงานที่ปฏิบัติได้นั้นควรมีคุณภาพดีมากน้อยเพียงใด โดยส่วนใหญ่มักกำหนดว่าคุณภาพของงานจะต้องมีความครบถ้วน ประณีต ถูกต้องเชื่อถือได้ ประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร
 ๓. ลักษณะการแสดงออกขณะปฏิบัติงาน งานบางตำแหน่งไม่สามารถกำหนดมาตรฐานด้วยคุณภาพหรือปริมาณ แต่เป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยการใช้บุคลิกหรือลักษณะเฉพาะบางอย่างประกอบ
- ดังนั้น การกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่ต้องแสดงออกไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบว่าต้องปฏิบัติอย่างไร เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การและขวัญกำลังใจของเพื่อนร่วมงานอย่างไรก็ตาม เพื่อให้การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับตำแหน่งงานต่างๆ ในองค์การมีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญบางประการนั่นก็คือ ต้องเป็นมาตรฐานที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้โดยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นพ้องต้องกันว่ามาตรฐานมีความเป็นธรรม ผู้ปฏิบัติงานทุกคนสามารถปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ลักษณะงานที่กำหนดไว้ในมาตรฐานต้องสามารถวัดได้เป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์หรือหน่วยอื่นๆ ที่สามารถวัดได้มีการบันทึกไว้ให้เป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่ให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจตรงกัน และสุดท้ายมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐาน การเปลี่ยนแปลงควรมีสาเหตุเนื่องมาจากการที่หน่วยงานมีวิธีปฏิบัติงานใหม่หรือนำอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้มาใช้ในการปฏิบัติงาน

โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีสภาพอยู่ในระดับสูงสุดเป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแล
กรรมการบริหารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและ
มีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวันโดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น
หัวหน้างานบริหารภายในองค์การมีการแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบอยู่ เช่น

- สำนักปลัด
- กองคลัง
- กองช่าง
- กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- กองการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- กองส่งเสริมการเกษตร
- กองสวัสดิการสังคม

๑. สำนักปลัด อบต. มีภารกิจด้านงานบริหารทั่วไป งานกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล
มะเกลือเก่า งานบริหารงานทั่วไป งานนโยบายและแผนงานบุคลากรงานกฎหมายและคดี งานป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย งานส่งเสริมการเกษตร งานส่งเสริมปศุสัตว์ งานกิจการสภา งานส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒. กองคลัง มีภารกิจด้านงานการเงิน งานการบัญชี งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้และงาน
ทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

๓. กองช่าง มีภารกิจด้านงานก่อสร้าง งานออกแบบและควบคุมอาคาร งานผังเมืองงานประสา
สาธาณูปโภค

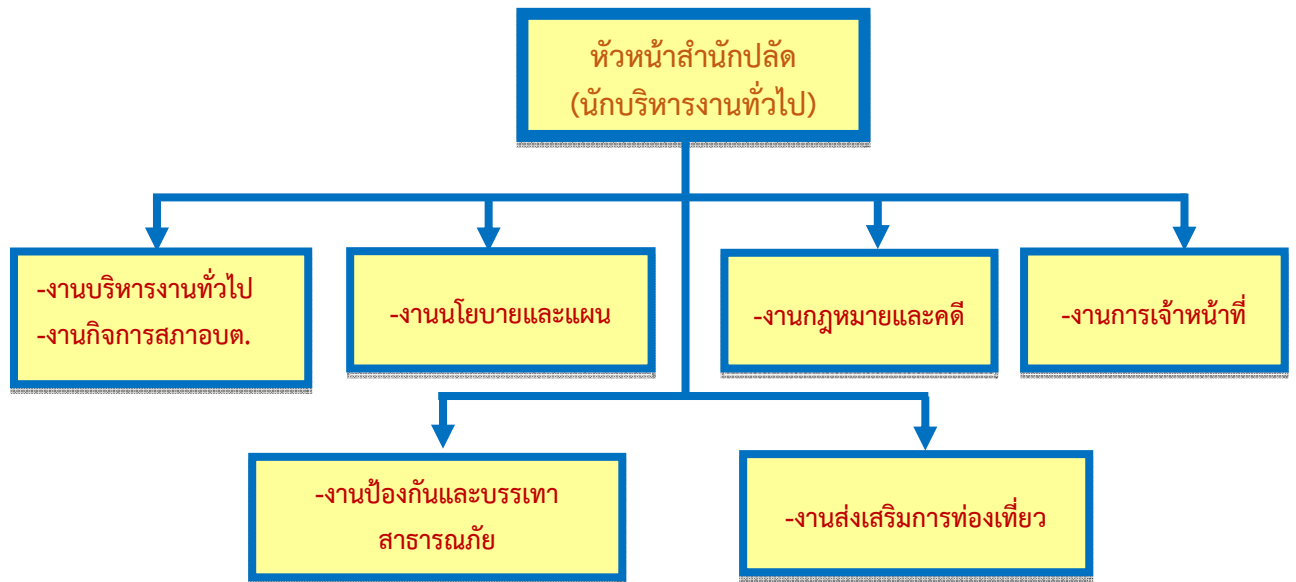
๔. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีภารกิจด้านงานบริหารการศึกษา งานส่งเสริม
การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม งานกิจการโรงเรียน

๕. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจด้านงานอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริม
สุขภาพและสาธารณสุข งานรักษาความสะอาด งานควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานบริการ
สาธารณสุข

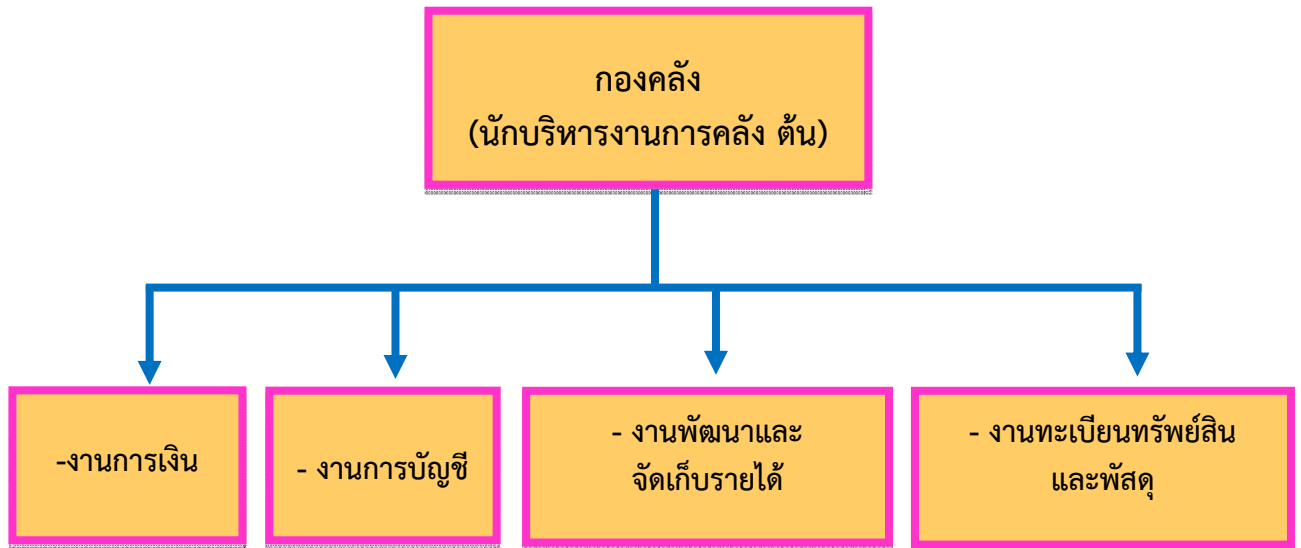
๖. กองส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจด้าน งานส่งเสริมการเกษตร งานส่งเสริมปศุสัตว์

๗. กองสวัสดิการสังคม มีภารกิจด้าน งานสวัสดิการและพัฒนาชุมชน งานสังคมสงเคราะห์
งานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรีงานพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กสตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส

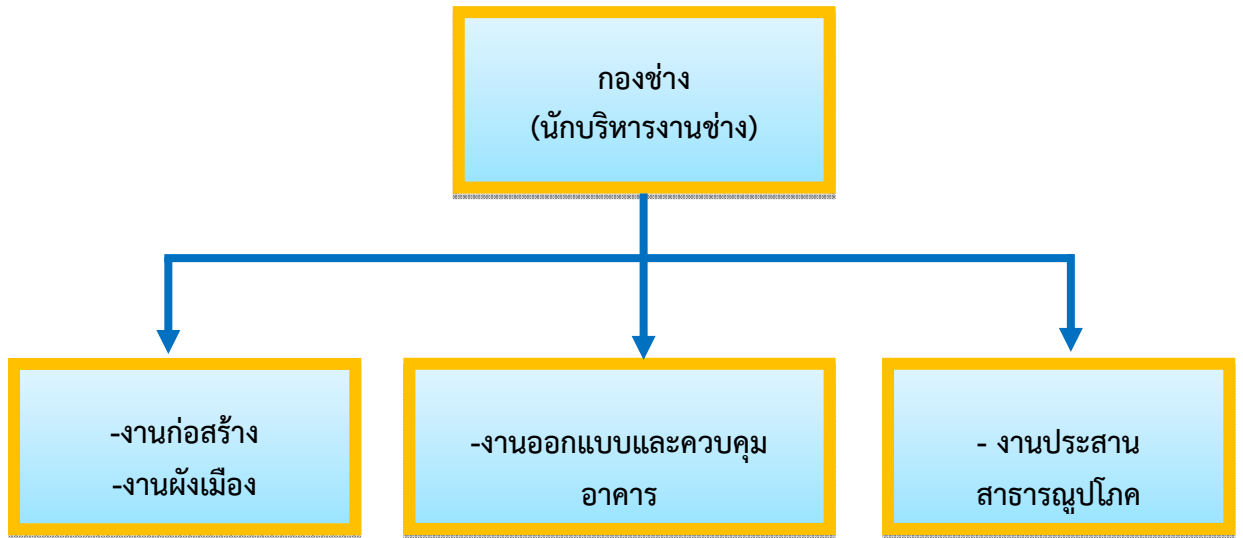
โครงสร้างของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

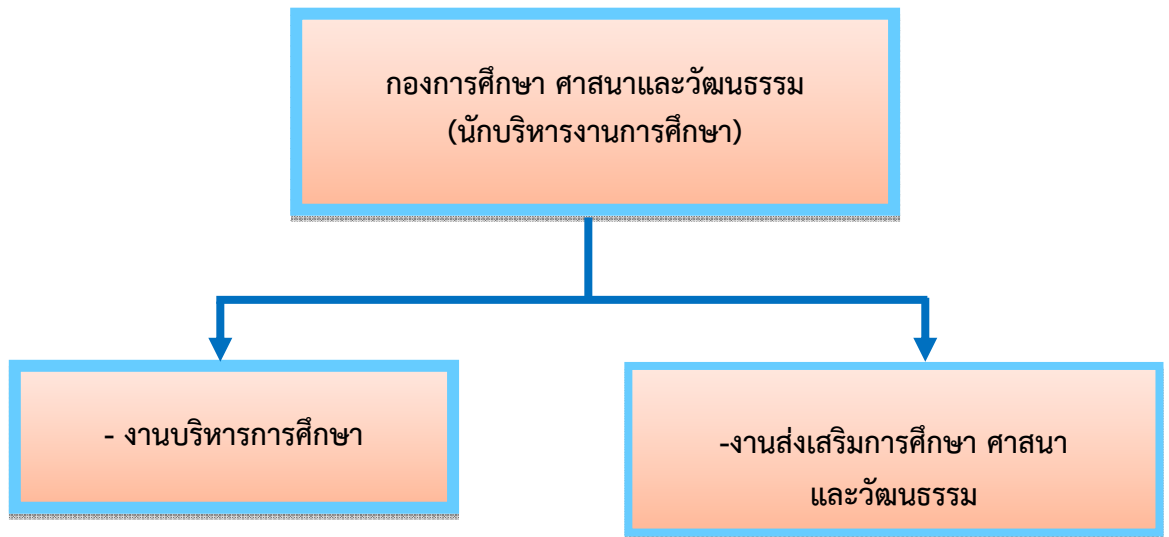
โครงสร้างกองคลัง

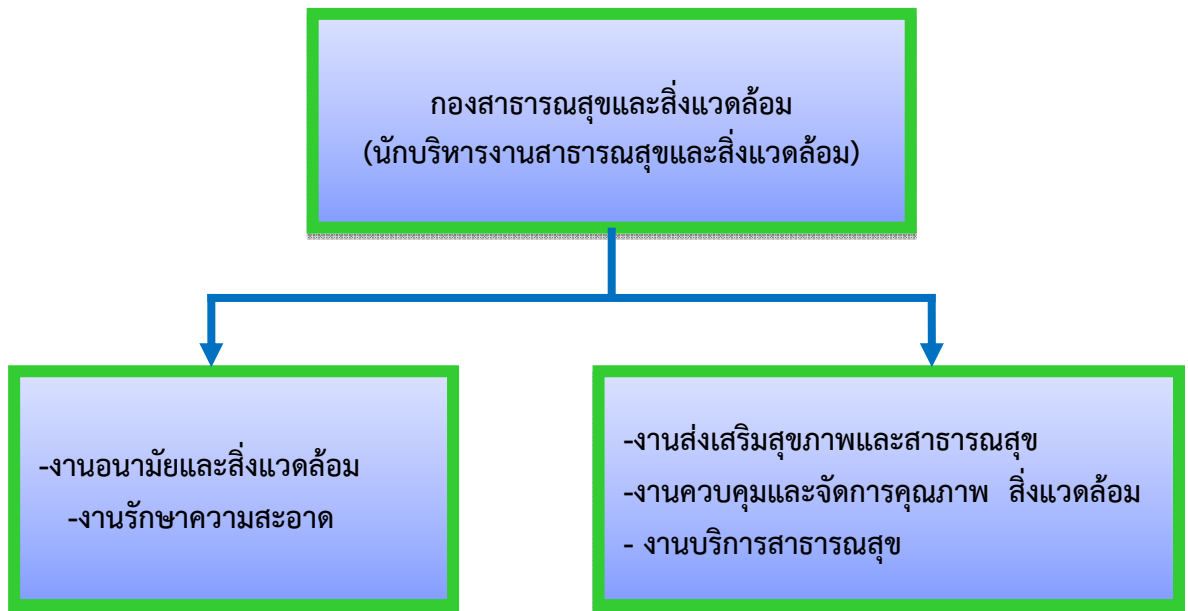
โครงสร้างกองช่าง

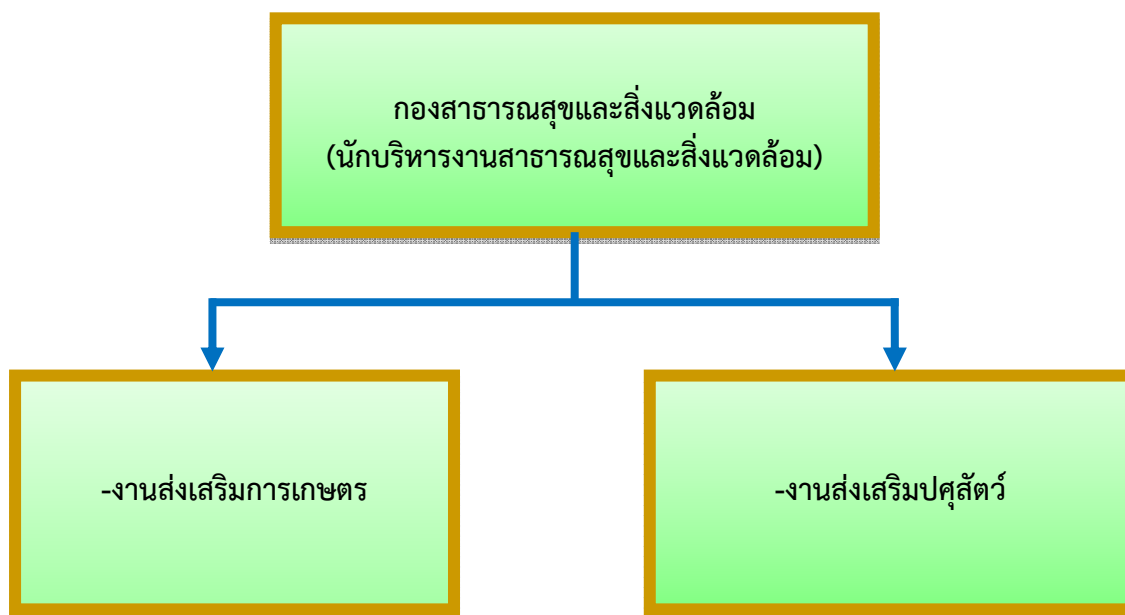
โครงสร้างกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

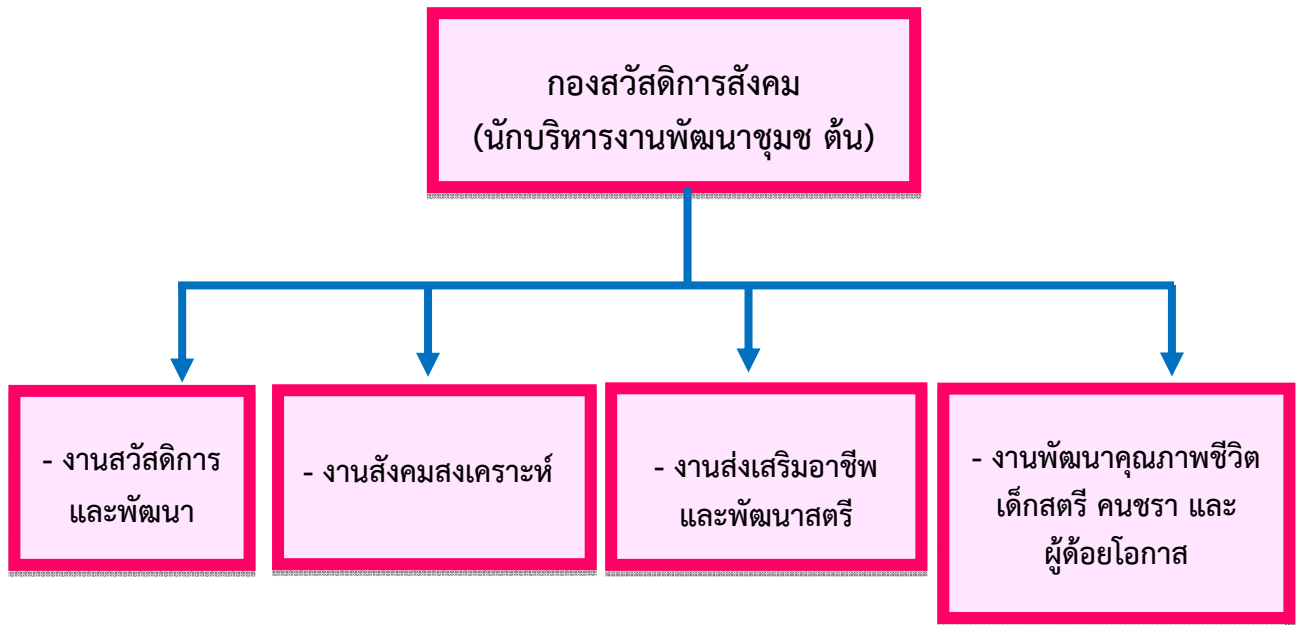
โครงสร้างกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างกองส่งเสริมการเกษตร

โครงสร้างกองสวัสดิการสังคม

การปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก

กระบวนการ : การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

แนวทางระเบียบการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการวางแผนพัฒนาโดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการปรับปรุงแผนพัฒนาตำบลปีเป็นประจำปีซึ่งการปรับปรุงแผนจะต้องนำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านประชาคมตำบลปัญหาความต้องการท้องถิ่นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/อำเภอแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบและให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบฯ องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า ได้ทำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแผนพัฒนาตำบลปีเป็นแนวทางในการพัฒนาตำบลเขาเขนและเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการวางแผนการทำงานการพัฒนาตำบลต่อไป

ลักษณะของแผนพัฒนาสี่ปี

แผนพัฒนาสี่ปี เป็นเอกสารที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน มีโครงการ/กิจกรรมการพัฒนายที่จะดำเนินการเป็นระยะเวลา ๔ ปี และการแสดงความเชื่อมโยงกับข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลใช้การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อที่กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามจุดประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนสี่ปี

๑. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผน ๔ ปี และการจัดทำงบประมาณประจำปี
๒. เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในงบประมาณรายจ่ายประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

แผนพัฒนาสี่ปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี
๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนายที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

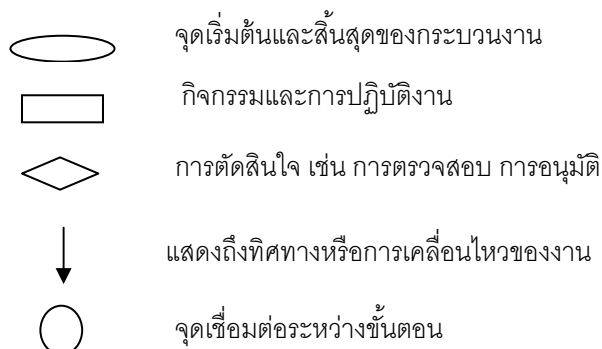
สรุปความเชื่อมโยง
แผนพัฒนาระดับต่างๆ กับ แผนพัฒนาท้องถิ่น และงบประมาณท้องถิ่น

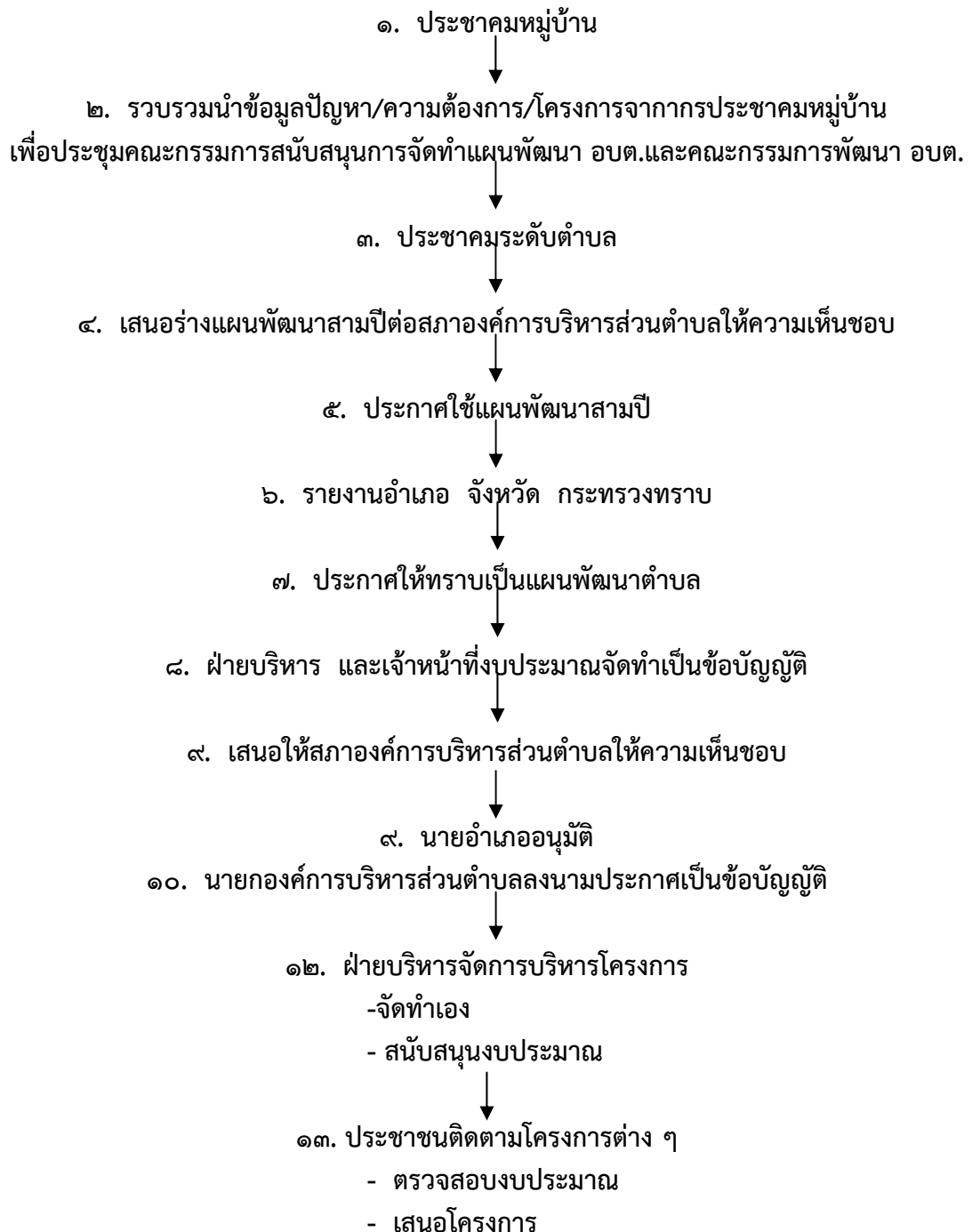
Work Flowกระบวนการงาน

การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการเขียนแผนผังการทำงาน เพื่อให้เห็นถึงลักษณะ และความสัมพันธ์ก่อน - หลัง ของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการงาน ที่จะเป็นประโยชน์ในการช่วยทำความเข้าใจกระบวนการทำงานที่ง่ายขึ้น และแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการทำงาน (Work Flow)	ผังงาน (Flow Chart)	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ* (ตำแหน่ง/กลุ่ม/ฝ่าย)
ประชาคม	<pre> graph TD Start([]) --> Step1[] Step1 --> Dec1{ } Dec1 -- N --> Step1 Dec1 -- Ye --> Step2[] Step2 --> Dec2{ } Dec2 -- N --> Step3[] Dec2 -- Y --> Step4[] Step4 --> End([]) </pre>	ก.พ. - มี.ค.	จนท.วิเคราะห์ฯ/หัวหน้า สำนักงานปลัด/ปลัดฯ/จนท. สำนักงานปลัดฯ/คกก.จัดทำ แผน/คกก.สนับสนุนแผนฯ
รวบรวมข้อมูล/ปัญหา/ ความต้องการจาก ประชาคมหมู่บ้านเพื่อ จัดทำประชาคมระดับ ตำบล		มี.ค. - พ.ค.	จนท.วิเคราะห์ฯ/หัวหน้า สำนักงานปลัด/ปลัดฯ/คกก. จัดทำแผน/คกก.สนับสนุน แผนฯ
จัดทำร่างแผนฯ		พ.ค. - มิ.ย.	จนท.วิเคราะห์ฯ/หัวหน้า สำนักงานปลัด/ปลัดฯ/ คกก./จนท.สำนักงานปลัดฯ
ประชุม คกก.จัดทำแผน/ คกก.สนับสนุนแผนฯ		พ.ค. - มิ.ย.	จนท.วิเคราะห์ฯ/หัวหน้า สำนักงานปลัด/ปลัดฯ/จนท. สำนักงานปลัดฯ/คกก.จัดทำ แผน/คกก.สนับสนุนแผนฯ
เสนอสภาพิจารณา เห็นชอบ		มิ.ย.	จนท.วิเคราะห์ฯ/หัวหน้า สำนักงานปลัด/ปลัดฯ/สภา ฯ
ประกาศใช้		มิ.ย.	ผู้บริหารท้องถิ่น

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

คู่มือแผนการปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า
ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๑	แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น/คณะกรรมการ สนับสนุนการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	๑.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ๑.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑ ข้อ ๗ และ ข้อ ๙	- ดำเนินการเมื่อคณะกรรมการชุด เดิมหมดวาระแล้ว ซึ่งคณะกรรมการ แต่ละชุดมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ สองปี - ภายในเดือนพฤศจิกายน	
๒	การเตรียมการจัดประชุม ประชาคม	๒.๑ คณะกรรมการพัฒนาแผนท้องถิ่นร่วมกับส่วนราชการผู้นำชุมชน ทุกหมู่บ้าน กำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดเวทีประชาคม รูปแบบ การจัดเวทีประชาคมและระเบียบวาระ/ลำดับการนำเสนอ ๒.๒ ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำแผนงาน/ โครงการ เข้าร่วมบูรณาการ ๒.๓ แจ้งอำเภอ/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมกระบวนการ ๒.๔ เชิญผู้แทนครอบครัวเข้าร่วมเวทีประชาคมต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนทั้งหมด	- หนังสือเชิญอำเภอ/ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมบูรณาการ - แบบนำเสนอแผนงาน/โครงการ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑ ข้อ ๑๐ (๑)	- ดำเนินการภายในเดือนกุมภาพันธ์	

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๓.	การประชุมประชาคมระดับ หมู่บ้าน	๓.๑ ผู้มาร่วมจัดเวทีประชาคมลงทะเบียนทุกคน ๓.๒ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง/ผู้นำชุมชน/ประชาชน/คณะกรรมการ หมู่บ้านนำเสนอแผนงาน/โครงการ เพื่อบรรจุ ลงร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ๓.๓ จัดหมวดหมู่ข้อมูล แผนงาน/ โครงการ ๓.๔ วิเคราะห์ข้อมูลจัดลำดับความสำคัญ ๓.๕ เสนอแนวทางแก้ไข ทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน ๓.๖ ตรวจสอบเอกสารสรุปผลการประชาคมเบื้องต้นและลงมติ โดย การยกมือ ๓.๗ บันทึกผลการประชุมประชาคม	- หนังสือเชิญประชุม - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๓ ข้อ ๑๗ (๑) - สมุดลงชื่อเข้าร่วมประชุมฯ - บันทึกรายงานการประชุม ประชาคมทุกหมู่บ้าน ทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน - ภาพถ่าย - แบบประเมิน	- ดำเนินการระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน - ออกประชาคมทั้งหมด ๒๐ หมู่บ้าน วันละ ๑ หมู่บ้าน	.
๔.	การรวบรวมนำข้อมูล ปัญหา/ความต้องการ/ โครงการจากการประชาคม หมู่บ้าน	๔.๑ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวบรวม ปัญหา/ความต้องการ และรวบรวมข้อมูลของทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน ๔.๒ จัดลำดับความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วนจากการประชุม ประชาคมหมู่บ้านเพื่อดำเนินการต่อไป	- แบบเสนอแผนงาน/โครงการแต่ ละหมู่บ้าน ทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๓ ข้อ ๑๗ (๒) - บันทึกรายงานการประชุม	- ดำเนินการทันทีที่ประชาคมระดับ หมู่บ้านเรียบร้อยแล้วทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน ภายในเดือน พฤษภาคม	

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๕.	ประชาคมระดับตำบล	๕.๑ รวบรวมปัญหา/ความต้องการ และรวบรวมข้อมูลแผนงาน/ โครงการ ของทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน ที่จัดลำดับจัดความสำคัญ ความ จำเป็นเร่งด่วนจากการประชุมประชาคมหมู่บ้านมาพิจารณา ๕.๒ เสนอความต้องการเร่งด่วนในภาพรวมและระดับตำบล รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมทุกประเด็นปัญหา ตามลำดับ ๕.๓ สรุปประเด็นปัญหาทั้งหมดเพื่อพิจารณาจัดลำดับและลงมติ โดยการยกมือ	- บันทึกรายงานการประชุม ประชาคมระดับหมู่บ้าน - สรุปประเด็นปัญหา/ความ ต้องการทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๓ ข้อ ๑๗ (๒) - สมุดลงชื่อเข้าร่วมประชุม ประชาคมระดับตำบล - บันทึกรายงานการประชุม ประชาคมระดับตำบล - ภาพถ่าย	- ดำเนินการทันทีหลังจากรวบรวม ข้อมูลการประชาคมระดับหมู่บ้าน ทั้ง ๒๐ หมู่บ้าน ภายในเดือน เมษายน – พฤษภาคม	

ลำดับ	กระบวนงานบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนงาน : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๖.	จัดทำร่างแผนพัฒนาฯ	๖.๑ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นประสานกับประชาคมหมู่บ้าน ในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ๖.๒ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำ ร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่	- บันทึกถายงานการประชุม ประชาคมระดับหมู่บ้าน/ระดับ ตำบล - สรุปประเด็นปัญหา/ความ ต้องการเพื่อจัดลำดับความสำคัญ - จัดแผนงาน/โครงการให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การ พัฒนาของตำบล	- ดำเนินการทันทีหลังจาก ประชาคมระดับหมู่บ้าน/ระดับ ตำบลเสร็จสิ้นแล้ว ภายในเดือน พฤษภาคม	
๗.	ประชุมคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น/คณะกรรมการ สนับสนุนฯ	๗.๑ เชิญคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการ สนับสนุนการจัดทำแผนท้องถิ่นเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดเพื่อพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ ตรงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของตำบล ๗.๒ สรุปประเด็นปัญหาความต้องการจากร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเข้าระเบียบวาระเสนอสภาฯ พิจารณาเห็นชอบต่อไป	- หนังสือเชิญประชุม - สมุดลงชื่อผู้เข้าประชุม - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑ ข้อ ๑๒ - บันทึกถายงานการประชุม - ภาพถ่าย	- ดำเนินการทันทีหลังจากจัดทำร่าง แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วภายในเดือน พฤษภาคม	

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๘.	สภาพิจารณาเห็นชอบร่าง แผนพัฒนาท้องถิ่น	๘.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบ ๘.๒ สภาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละยุทธศาสตร์ ๘.๓ สภาท้องถิ่นลงมติเห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการยกมือ ๘.๔ บันทึกถายงานการประชุมสภาฯ	ส่วนท้องถิ่น หมวด ๓ ข้อ ๑๗ (๔) - บันทึกถายงานการประชุมสภาฯ - ภาพถ่าย		
๙.	ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น	๙.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ๙.๒ นำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติรวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่นผู้นำชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน	- ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี - รายงานให้ผู้กำกับดูแลในระดับอำเภอทราบ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๓ ข้อ ๑๗ (๔) และ หมวด ๕ ข้อ ๒๔,๒๕	- ดำเนินการทันทีเมื่อดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว ภายในเดือนมิถุนายน	

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๙.	ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น	๙.๓ อปท.ใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์รวมโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี ๙.๔ ประสานแผนพัฒนาสามปีที่เกี่วข้องภาพเพื่อเสนอคณะกรรมการระดับอำเภอเพื่อพิจารณาประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ๙.๕ จัดเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้าน ๙.๖ จัดส่งให้อำเภอ/จังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลจัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัด ๙.๗ จัดส่งให้องค์กรเอกชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๑๐.	จัดทำแผนการดำเนินงาน	๑๐.๑ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาของ อปท.หน่วยราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ ดำเนินการในพื้นที่ของ อปท. ๑๐.๒ จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น ๑๐.๓ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการ ดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนดำเนินงาน ๑๐.๔ ปิดประกาศภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศเพื่อให้ ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่าง น้อยสามสิบวัน	- แผนพัฒนาท้องถิ่น - ข้อบัญญัติตำบล - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๕ ข้อ ๒๖	- ดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคมของปีงบประมาณ นั้นหรือภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการ หรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการ จากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วน ภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการ ในพื้นที่ อปท.ในปีงบประมาณนั้น	

ลำดับ	กระบวนการบริการ	ขั้นตอนการให้บริการ	เอกสารประกอบการพิจารณา	ระยะเวลาการให้บริการ	หมายเหตุ
	สำนักงานปลัด กระบวนการ : การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล				
๑๑.	การติดตามและประเมินผล แผนพัฒนา	๑๑.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ๑๑.๒ คณะกรรมการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตาม ๑๑.๓ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ๑๑.๔ รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น ๑๑.๕ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วไปอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ๑๑.๖ ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน	- แผนพัฒนาท้องถิ่น - ข้อบัญญัติตำบล - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๖ ข้อ ๒๘,๒๙,๓๐, และ ข้อ ๓๑ - ผู้บริหารประกาศการติดตามแผนและประเมินผลแผนฯ ให้ประชาชนทราบ	- ดำเนินการทันทีหลังจากจัดทำแผนการดำเนินงานแล้ว ภายในเดือนธันวาคม	

แนวทางการดำเนินงาน

จากแผนผัง/ขั้นตอนการจัดทำแผนสี่ปี หลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้วก็ต้องถึงขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนพัฒนาสามปีซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการจัดทำแผน

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาควรเข้าพบผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ความสำคัญและความจำเป็นไปการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี เพื่อให้ผู้บริหารทราบถึงภารกิจที่จะต้องดำเนินการต่อไปและดำเนินการเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี ห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔ ผ่านปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หน่วยงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

๑. ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา จะสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/อำเภอและนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาโดยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีในครั้งแรก ให้เวทีการประชุมร่วมกันดังกล่าว คัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางที่สมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปีต่อไป

๓. เมื่อได้แนวทางการพัฒนาแล้ว เวทีการประชุมร่วมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/กิจกรรมอะไรบ้างที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนาที่คัดเลือกมาใช้ในการพัฒนา

๔. โครงการ/กิจกรรมที่พิจารณากำหนดอาจมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) พิจารณาความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างยุทธศาสตร์หรือระหว่างแนวทางการพัฒนา

(๒) ให้พิจารณานำโครงการ/กิจกรรมจากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์พัฒนามาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี

(๓) มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมเพื่อที่จะบรรจุในแผนพัฒนาสี่ปีได้อย่างเหมาะสมและนอกจากนั้นยังเป็นการจัดลำดับโครงการไว้เพื่อทำแผนพัฒนาสี่ปี ในช่วงถัดไปด้วย

(๔) เนื่องจากกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการมีความหลากหลาย ดังนั้น ในขั้นของการพิจารณา กำหนดกิจกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- งบประมาณรายรับ รายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ภาคีการพัฒนาที่สามารถเข้าร่วมดำเนินการหรือภารกิจรับผิดชอบการดำเนินการในเรื่อง

นั้นๆ

เมื่อพิจารณาด้านต่างๆ ดังกล่าวแล้ว จะต้องแยกประเภทของโครงการออกอย่างน้อยสามประเภท คือ

- โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง กล่าวคือ มีขีดความสามารถทั้งทางด้านกำลังคน กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ทางด้านกายบริหารจัดการที่จะดำเนินการได้เอง

- โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สามารถหรือไม่ประสงค์จะดำเนินการ จึงมอบให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนโดยการตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้ตามระเบียบวิธีการของทางราชการ

- โครงการที่จะขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นๆ และภาคเอกชน อันเนื่องมาจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ หรือเป็นโครงการที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยปฏิบัติและมีหน้าที่จัดบริการสาธารณะดังกล่าวอยู่แล้ว ทั้งนี้ รวมถึงโครงการเงินอุดหนุนเฉพาะ

ขั้นตอนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี ซึ่งนอกจากจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปแล้ว ยังจะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือกต้องการข้อมูลประเภทใดเป็นพิเศษต้องการข้อมูลของช่วงเวลาใด และจะเก็บข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรมได้อย่างถูกต้อง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก คือ

- การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา
- การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา
- การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา
- การตัดสินใจเลือกแนวทางพัฒนาในห้วงสี่ปี

โดยมีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

๑. การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปผลการพัฒนาที่ผ่านมาและนำเสนอที่ประชุมซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมาโดยประเมินทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

๒. การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา

หลังจากการประเมินผลการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาแล้ว ให้ที่ประชุมตามข้อ ๑ ร่วมกันคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคม/ชุมชนในห้วงระยะเวลาสี่ปี (ในกรณีดังกล่าวอาจคัดเลือกยุทธศาสตร์พัฒนามาเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีก็ได้)

ในกรณีที่เห็นว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาใดที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องกำหนดขึ้น ก็อาจกำหนดขึ้นได้แต่ทั้งนี้ต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลและวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน และวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น (และนำไปปรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป)

๓. การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา

ภายใต้ยุทธศาสตร์จะมีแนวทางการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสิ้น แต่มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนมากน้อยแตกต่างกัน ที่ประชุมตามข้อ ๑ จะต้องร่วมกันจัดเรียงลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา การจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าแนวทางการพัฒนาทุกแนวทาง ได้รับการพิจารณาแล้วว่าต้องดำเนินการแต่ในห้วงระยะเวลาสามปีของแผนพัฒนาสี่ปีนั้น อาจมีแนวทางที่จำเป็นต้องนำมาเน้นการปฏิบัติ

วิธีการจัดลำดับความสำคัญ มีหลายวิธี ตั้งแต่วิธีง่าย ๆ คือ ประชุมตกลงกันหรืออาจใช้วิธีการลงคะแนนคัดเลือกโดยใช้บัตรลงคะแนน เพื่อนำมารวมคะแนนและจัดลำดับ วิธีการจัดลำดับความสำคัญที่เป็นวิทยาศาสตร์อาจใช้วิธี Rating Scale หรือวิธี Strategic Issues Graph หรือวิธีอื่นๆ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถเลือกวิธีการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

๔. การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี

หลังจากจัดลำดับแนวทางพัฒนาแล้ว ที่ประชุมจะต้องตัดสินใจว่าจะนำแนวทางการพัฒนาเหล่านั้นมาดำเนินการแต่ในการตัดสินใจเลือกนั้น ควรจะได้วิเคราะห์ถึงความเป็นไปในทางปฏิบัติ เพราะในการจัดลำดับความสำคัญอาจใช้การตัดสินใจของแต่ละบุคคลเป็นหลัก ดังนั้นเพื่อทบทวนและยืนยันการจัดลำดับว่ามีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริงหรือไม่ จึงควรนำแนวทางการพัฒนามาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

๑. หลังจากได้แนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปีแล้ว ให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี โดยนำวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี มาจัดทำรายละเอียดโครงการ ในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นการศึกษารายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการในปีแรกของแผนพัฒนาสี่ปี เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดเวทีประชาคม ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนาสี่ปีและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาสามปีให้สมบูรณ์ต่อไป

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนำร่างแผนพัฒนาสามปีที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

ขั้นตอนที่ ๗ การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหาความต้องการและข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสี่ปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสี่ปีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสี่ปีต่อไป

ประโยชน์ของแผนพัฒนา ๓ ปี

การจัดทำแผนสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด ทรัพยากรการบริหาร โดยทั่วไปประกอบด้วย

เงิน ทั้งเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแหล่งงบประมาณภายนอก รวมทั้งมาตรการการประหยัดงบประมาณรายจ่ายด้วย

คน ซึ่งหมายถึงความรวมถึงแต่ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ซึ่งจะมีความแตกต่างหลักหลายทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำศักยภาพกำลังคนเหล่านั้นมาใช้ รวมทั้งต้องพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ้าพิจารณาในความหมายอย่างกว้างและอาจหมายรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นซึ่งจะมีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

วัสดุอุปกรณ์ หมายถึงเครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งอาคารสถานที่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาสูงสุด โดยมีการและใช้วัสดุอุปกรณ์ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับความก้าวหน้าของสังคมโดยรวมได้อย่างเท่าทัน และใช้วัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างเต็มศักยภาพ

การบริหารจัดการ เป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนทรัพยากรทั้งสามประการข้างต้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีสภาพการพัฒนาอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ต้องศึกษาและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ระบบติดตามประเมินผล

เนื่องด้วยการติดตามและประเมินผลโครงการเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการพัฒนา สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบได้กำหนดองค์ประกอบของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๘ ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน โดยให้คณะกรรมการเลือกคณะกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการทั้งหมดให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

แนวทางในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์
๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

การติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี

จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์นั้น คือ การประเมินว่ามีการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใด และได้ผลเป็นอย่างไรเพื่อที่สามารถวัดความสัมฤทธิ์ผลของแผนยุทธศาสตร์ได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นสมมติฐานในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับต่อไปได้ ดังนั้นการที่จะประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมได้จำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติในแต่ละแนวทางการพัฒนาก่อน เพื่อนำไปสู่การวัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นไปในแนวทางใดบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อวิสัยทัศน์หรือไม่ ดังนั้นในขั้นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า จึงต้องติดตามประเมินผลแผนพัฒนาสามปีให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริง อันนำมาสู่บทสรุปที่ไม่บิดเบือนจากผลการปฏิบัติจริงที่เกิดขึ้น

บทที่ ๔

ระบบการป้องกัน/การตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ในการกิจหลัก

ระบบการป้องกัน/การตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการกิจหลัก

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีมาตรการเน้นหนักเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งปฏิรูประบบบริหารราชการโดยการปรับปรุงคุณภาพ ข้าราชการในการทำงานโดยเน้นผลงาน การมีคุณภาพ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสำนึกในการให้บริการ ประชาชน สำหรับหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการตรวจสอบการทุจริต เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

สำหรับคำว่า "ทุจริต" มีกฎหมายหลายฉบับที่กำหนดนิยามความหมายไว้ เช่น ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๑(๑) "โดยทุจริต" หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔) "ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล เรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๒) บัญญัติว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต เป็น การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง มีโทษปลดออกหรือไล่ออก การทุจริตตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน นั้น มีหลักหรือองค์ประกอบที่พึงพิจารณา ๔ ประการ คือ

๑. มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติราชการ ผู้มีหน้าที่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานที่ราชการหรือนอก สถานที่ราชการก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบังคับไว้โดยเฉพาะว่าต้องปฏิบัติในสถานที่ราชการและการปฏิบัติ หน้าที่ราชการนั้นไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติในวันและเวลาทำงานตามปกติ อาจปฏิบัติในวันหยุดราชการหรือนอก เวลาราชการก็ได้ การพิจารณาว่ามีหน้าที่ราชการหรือไม่ มีแนวพิจารณาดังนี้

๑.๑ พิจารณาจากกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดหน้าที่ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยระบุว่าผู้ดำรง ตำแหน่งใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด

๑.๒ พิจารณาจากมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ที่ ก.พ.จัดทำ

๑.๓ พิจารณาจากคำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

๑.๔ พิจารณาจากพฤติการณ์ ที่สมควรใจเข้าผูกพันตนเอง ยอมรับเป็นหน้าที่ราชการที่ตนต้องรับผิดชอบ เช่น ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องประจำแผนกธุรการของโรงพยาบาลซึ่งไม่มีหน้าที่รับส่งเงินแต่ได้รับฝากเงินจาก โรงพยาบาลอนามัยผู้มีหน้าที่รับส่งเงิน และการรับฝากเงินนั้นมีใช้รับฝากเงินฐานะส่วนตัว แต่มีลักษณะเป็นการ รับฝากเป็นทางราชการเพื่อนำไปส่งลงบัญชีโดยได้เซ็นรับหลังใบเสร็จรับเงินว่า "ได้รับเงินไปแล้ว" เช่นนี้ ก.พ. วินิจฉัยว่าประจำแผนกผู้นั้นมีหน้าที่ราชการที่ต้องนำเงินส่งลงบัญชี เมื่อไม่นำเงินส่งลงบัญชีและนำเงินไปใช้ ส่วนตัวถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

๒. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

"ปฏิบัติหน้าที่ราชการ" หมายความว่า ได้มีการกระทำลงไปแล้ว

"ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ" หมายความว่า มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติแต่ผู้นั้นไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ การที่ไม่ปฏิบัติหรือดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่นั้นจะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเป็นการจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ โดยปราศจากอำนาจหน้าที่จะอ้างได้ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับ แต่ถ้าเป็นเรื่องปล่อยปละ ละเว้นก็ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่จะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการส่วนจะเป็นความผิดฐานใดต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

"มิชอบ" หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติของคณะรัฐมนตรีแบบธรรมเนียมของราชการหรือทำนองคลองธรรม

๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้

"ผู้อื่น" หมายถึงใครก็ได้ที่จะได้รับประโยชน์จากการที่ราชการผู้นั้นปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

"ประโยชน์" หมายถึง สิ่งที่ได้รับอันเป็นคุณแก่ผู้ได้รับ ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สิน เช่น การได้รับบริการ เป็นต้น

"มีควรได้" หมายถึง ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์ใดๆ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น

๔. โดยมีเจตนาทุจริต การพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาไปถึงเจตนาของผู้กระทำด้วยว่ามีเจตนาทุจริตหรือมีจิตอันชั่วร้ายคิดเป็นโจร ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมุ่งที่จะให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ซึ่งหากการสอบสวนพิจารณาได้ว่า ข้าราชการผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งควรลงโทษเป็น **ไล่ออกจากราชการ** การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุผลหย่อนโทษ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ รวมทั้งอาจจะถูก **ยึดทรัพย์และดำเนินคดีอาญา** เนื่องจากเป็นความผิดมูลฐาน ตามมาตรา ๓(๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

หากข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยฐานทุจริตก็จะต้องถูก **ลงโทษไล่ออกจากสถานเดียว รวมทั้งอาจจำคุกและยึดทรัพย์** ดังนั้น ข้าราชการทุกคนควรพึงละเว้นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ให้สมกับการเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการละเว้นการปฏิบัติงานซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อพี่น้องประชาชนทั้งทางอ้อมและทางตรง ทำให้ผลประโยชน์ไม่ตกถึงมือประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่ามีเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินงานให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้เพื่อให้องค์กรเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติงานตามภารกิจให้เกิดผลตามเป้าประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ความสำเร็จหรือล้มเหลวของปฏิบัติงานตามภารกิจใด ๆ ก็ตาม ขึ้นอยู่กับการบริหารงาน กล่าวคือการบริหารงานที่ดีจะช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน และในทางตรงข้ามแม้ว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจนั้น ๆ จะออกแบบไว้ดี มีความเป็นไปได้ทางเทคนิค งบประมาณ และเงื่อนไขอื่นใดในระดับสูงก็ตามแต่ถ้าการบริหารจัดการไม่ดี การปฏิบัติงานตามภารกิจนั้นก็ไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

ระเบียบ/ข้อบังคับ ที่บังคับใช้ต่อผู้ที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ดังนี้

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

- **หมวด ๕** การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการแต่ละแห่งจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการรวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนเปิดเผยไว้ ณ ที่ทำการของส่วนราชการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้

- **หมวด ๖** การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ มาตรา ๓๓ ให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใดมีความจำเป็นหรือสมควรที่จะได้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของคณะรัฐมนตรี กำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นประกอบกัน

- **หมวด ๗** การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือติดต่อประสานงานในระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงานและประกาศให้ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไป ส่วนราชการใดมิได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานใดและ ก.พ.ร.พิจารณาเห็นว่างานนั้น มีลักษณะที่สามารถกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จได้ หรือส่วนราชการได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้ แต่ ก.พ.ร. เห็นว่าเป็นระยะเวลาที่ล่าช้าเกินสมควร ก.พ.ร.จะกำหนดเวลาแล้วเสร็จให้ส่วนราชการนั้นต้องปฏิบัติได้ มาตรา ๔๒ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความสะดวกรวดเร็ว ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจออกกฎระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ เพื่อใช้บังคับกับส่วนราชการอื่น มีหน้าที่ตรวจสอบว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศนั้น เป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยุ่งยาก ข้ำซ้อน หรือความล่าช้า ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการอื่นหรือไม่ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็วต่อไป มาตรา ๔๓ การปฏิบัติราชการในเรื่องใด ๆ โดยปกติให้ถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผย เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อ

ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล จึงให้กำหนดเป็นความลับได้เท่าที่จำเป็น

- หมวด ๘ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ มาตรา ๔๕ นอกจากการจัดให้มีการประเมินผลตามมาตร ๔ (๓) แล้ว ให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด มาตรา ๔๗ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ส่วนราชการประเมินโดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเฉพาะตัวของข้าราชการผู้นั้นในตำแหน่งที่ปฏิบัติ ประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดได้รับการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้น

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่นฝ่ายบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๕ ข้าราชการการเมืองท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลโดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ๙ ประการ ดังนี้

- ๑) ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- ๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- ๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

- ๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- ๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- ๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์การ

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองท้องถิ่นฝ่ายสภาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า พ.ศ.๒๕๖๑

ข้อ ๕ ข้าราชการการเมืองท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตาม หลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ๙ ประการ ดังนี้

- ๑) ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- ๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- ๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

- ๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- ๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- ๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า พ.ศ.2558

ข้อ ๓ ข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่าทุกคน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ๑๐ ประการดังนี้

- ๑) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- ๓) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- ๔) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

- ๕) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- ๖) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- ๘) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๑๐) การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประจักษ์ตนเป็นพลเมืองที่ดี ร่วมกัน พัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ คุณธรรมและคุณลักษณะแวดล้อมให้สอดคล้องรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล

ว่าด้วยจรรยาข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า ในฐานะเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินการด้านการเงิน การคลัง งบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนวางมาตรฐานการดำเนินงาน จัดการบริการสาธารณะ การศึกษาของท้องถิ่น การบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉะนั้น เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกของข้าราชการให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเป็นธรรม จึงสมควรให้มีข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

องค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า จึงได้กำหนดข้อบังคับจรรยาข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่าเพื่อเป็นกรอบมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานจ้าง ให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม อารังไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของข้าราชการ อันจะทำให้ได้รับการยอมรับเชื่อถือและศรัทธาจากประชาชนทั่วไปไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ

- ๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- ๑.๒ ใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างประหยัด และโปร่งใส เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ
- ๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความรู้ ความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ
- ๑.๔ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง และมุ่งมั่น แก้ไขเมื่อเกิดข้อผิดพลาด

ข้อ ๒ การมีจิตสำนึกมุ่งบริการและให้คำปรึกษา

- ๒.๑ ให้บริการแก่ส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเต็มใจ
- ๒.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และครบถ้วน

ข้อ ๓ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

- ๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของงาน เพื่อให้เกิดผลดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- ๓.๒ ยึด อุทิศตน และมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมาย
- ๓.๓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามัคคี มีน้ำใจ เพื่อให้บรรลุภารกิจของหน่วยงาน
- ๓.๔ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

- ข้อ ๔ การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม
 - ๔.๑ ตัดสินใจบนหลักการ ข้อเท็จจริง เหตุผลเพื่อความยุติธรรม
 - ๔.๒ ไม่มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่
- ข้อ ๕ การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๕.๑ วางแผนการดำรงชีวิตอย่างมีเป้าหมาย พร้อมทั้งจะเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลง
 - ๕.๒ ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า มีเหตุผล และไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตนเอง
 - ๕.๓ ปฏิบัติตามหลักศาสนา รู้จักพึงตนเองและลด ละ เลิกอบายมุข
- ข้อ ๖ การยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
 - ๖.๑ ยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือผลประโยชน์ส่วนตน
 - ๖.๒ กล้าหาญ และยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
 - ๖.๓ ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนข้าราชการ
- ข้อ ๗ ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
 - ๗.๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในขอบเขตของกฎหมาย
 - ๗.๒ พร้อมรับการตรวจสอบ และรับผิดชอบต่อผลของการตรวจสอบ

มาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือเก่า

อนุสนธิสัญญาทางคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติให้ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปใช้ยึดถือปฏิบัติเป็นเครื่องกำกับความประพฤติ ดังนี้

- ๑. พึงดำรงตนให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ
- ๒. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ
- ๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว มีอัธยาศัยไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
- ๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า
- ๕. พึงพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ๖. พึงมีจรรยาบรรณต่อตนเอง
- ๗. พึงมีจรรยาบรรณต่อหน่วยงาน
- ๘. พึงมีจรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน
- ๙. พึงมีจรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มุ่งเน้นการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐใน ๓ มิติ คือ มิติการเปิดเผยและการตรวจสอบได้ มิติการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและมิติของการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในลักษณะของการจัดเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสาร เอกสาร หลักฐานและระดับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนที่สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐได้มีการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อรองรับการประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อันจะส่งให้การพัฒนากระบวนการบริหารราชการแผ่นดินและการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของภาครัฐและประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและมีความสอดคล้องกับนโยบายการบริหารของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการและสื่อสารสาธารณะอื่นได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรม และรวดเร็ว มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ มีความสำคัญ ต่อการบริหารจัดการที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ โดยเป็นกระบวนการที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานการ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตสามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้จากทุกฝ่ายรวมทั้งการให้ การบริการแก่ประชาชนบนพื้นฐานของความเท่าเทียมและมีมาตรฐานเป็นหนึ่งเดียวมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่กำหนดภายใต้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีประโยชน์ทั้งต่อภาคประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

ประโยชน์ต่อภาคประชาชน

- ๑) ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการด้านข้อมูล ข่าวสารและกระบวนการทำงานอื่น ๆ จากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ
- ๒) สามารถรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่าง ถูกต้องและรวดเร็ว
- ๓) สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้
- ๔) มีความเข้าใจและมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลและสังคม
- ๕) สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ของ หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะการใช้ช่องทางผ่าน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ

- ๑) มีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่กำหนด ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
- ๒) มีแนวทางในการบริหารจัดการภายในองค์กรที่สอดคล้องกับความโปร่งใสที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการที่สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการ

๓) มีหลักเกณฑ์มาตรฐาน ตัวชี้วัด แนวทางการประเมินผลและสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวแบบในการประเมินตนเอง ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

๔) หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส เป็นแบบประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจประเมินตามกฎหมายหรือเพื่อกิจการอื่น

๕) ได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการและสามารถพัฒนาระบบกลไกในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เป็นธรรมและรวดเร็ว มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐานมีความครอบคลุมแนวคิด และกระบวนการปฏิบัติงานที่แสดงถึงความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วมของประชาชน และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใส

การส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการของภาครัฐ โดยมีตัวชี้วัดมาตรฐานความโปร่งใสด้าน การบริหารงาน ๕ ประการ ได้แก่

๑. การจัดทำและเผยแพร่โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน
๒. การจัดทำวิสัยทัศน์พันธกิจและแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน
๓. การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๔. การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของหน่วยงาน มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน

มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่สะท้อนให้เห็นถึงการทำหน้าที่โดย ความซื่อสัตย์สุจริตไม่มีการเลือกปฏิบัติและการจัดข้อโต้แย้งที่ไม่เป็นธรรมโดยเป็น การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการให้บริการการเลือกใช้ช่องทางการให้บริการรวมไปถึงการประเมินความพึงพอใจของประชาชน โดยมี ตัวชี้วัดมาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน ๖ ประการ ได้แก่

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการให้บริการแก่ประชาชน
๒. การให้บริการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ
๓. การเลือกใช้ช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับการให้บริการ
๔. การจัดให้มีช่องทางและกลไกในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของประชาชน
๕. การประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ
๖. การจัดทำระบบข้อมูลทางสถิติและสรุปผลการให้บริการแก่ประชาชน

ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงเปิดเผย การตรวจสอบได้และการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการและการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐของภาคประชาชนตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การประเมินการประเมินความสมบูรณ์ของขั้นตอนและการปฏิบัติงานของหน่วยงานโดยพิจารณาจากระดับความสมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสารและขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐในเชิงคุณภาพที่มีความก้าวหน้าในด้านข้อมูลข่าวสาร หลักฐานและความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมาตรฐานและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น

การปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น โดยมีการวัดค่าของความสมบูรณ์ของกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีมาตรฐานความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการเปิดเผยให้เห็นถึงระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพโดยเป็น การกำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานการจัดให้มีกลไกการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกที่มีความเป็นอิสระการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐโดยมีตัวชี้วัดมาตรฐานความโปร่งใส

ด้านการติดตามและประเมินผล ๕ ประการได้แก่

๑. การจัดทำหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๒. การจัดให้มีระบบและกลไกการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสม
๓. การจัดให้มีระบบและกลไกการปฏิบัติการเพื่อรองรับการตรวจประเมินจากหน่วยงานภายนอก (External Audit) ที่เป็นอิสระ
๔. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๕. การรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีมาตรฐานความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นมาตรฐานในการเปิดเผยและการส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารของราชการการจัดระบบและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาศักยภาพของระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารความโปร่งใสและการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

กลไกการตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผล วิธีการประเมิน พิจารณาจากการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานที่มีความสอดคล้องกับแผนงาน งบประมาณ ความรับผิดชอบและระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และพิจารณาผลการปฏิบัติการของหน่วยงานเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน

๑. มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลและส่วนงานภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการประจำปี

๒. มีการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการประจำปีภายใต้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

๓. มีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละส่วนงานภายใน หน่วยงาน โดยพิจารณาจากผลการนำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานไปปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลา

หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติของหน่วยงาน หมายถึง การที่บุคลากรและหน่วยงานได้มีการให้บริการแก่ประชาชนตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติซึ่งเป็นการให้บริการตามแนวทางและระบบที่หลากหลาย เช่น การบริการตามลำดับก่อน-หลัง หรือการให้บริการที่เหมาะสมกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และถูกต้องแก่ประชาชนผู้มารับบริการ

วิธีการประเมิน

จากการให้บริการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่หน่วยงานกำหนดไว้ว่ามีหรือไม่มีการให้บริการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไรและพิจารณาจากความหลากหลายในการให้บริการแก่ประชาชนเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน

๑. มีการให้บริการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้
๒. มีการให้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนด
๓. มีการให้บริการเรียงตามลำดับก่อน - หลัง

การที่หน่วยงานได้มีการกำหนดและดำเนินการเพื่อพัฒนา ระบบการให้ทุนให้โทษและการจัดทำกิจกรรมการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน โดยเป็นการกำหนดรูปแบบและเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาให้ทุนแก่บุคลากรที่กระทำความผิดตามกฎหมายของราชการและจริยธรรมของหน่วยงานรวมทั้งการสนับสนุนและให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและยุติธรรมวิธีการประเมินพิจารณาจากการกำหนดและดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการให้ ทุน ให้โทษ และการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในหน่วยงาน และพิจารณาจากขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาระบบการ ให้ทุน/ให้โทษแก่บุคลากรในหน่วยงาน

สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในภาพรวม เพื่อให้มีติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในหน่วยงานและเพื่อพัฒนาระบบ การติดตามและประเมินผลของหน่วยงานโดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพ/ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน รวมทั้งมีการกำหนดวิธีการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้และมีการเผยแพร่ หลักเกณฑ์ตัวชี้วัดและวิธีการประเมินให้บุคลากร/สาธารณชนได้รับทราบ

การจัดทำรายงานผลการติดตามประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน

๑. มีการจัดแผนงานกิจกรรม/โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการติดตามและประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน เช่น การจัดเวทีประชาคม/สาธารณะ
๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน

กำหนดไว้โดยจะต้องมีการเผยแพร่ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป วิธีการประเมิน พิจารณาจากการจัดทำรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตามแผน ปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน

-๗๑ -

๑. พิจารณาจากช่องทางในการเผยแพร่ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน การจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีพร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการประจำปี

๒. มีการเผยแพร่ผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็นที่รับรู้ของบุคคลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน และทางเว็บไซต์ของหน่วยงานหลักฐานประกอบการตรวจสอบ/ข้อมูลที่ต้องการ

มาตรการควบคุมการปฏิบัติงาน

การควบคุม หมายถึง กระบวนการที่กระทำให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินการไปตามแผนที่กำหนดไว้ หรือถ้าจะให้ความหมายที่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของผู้ควบคุมชัดเจนขึ้นก็หมายถึง การบังคับให้กิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเมื่อมีการศึกษาผลการปฏิบัติงานตามแผนปรากฏว่าไม่เป็นไปตามทิศทาง กรอบ หรือข้อกำหนดที่วางไว้ ผู้ควบคุมหรือผู้บริหารจะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งจะแก้ไขปรับปรุงให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนดังกล่าว มิฉะนั้นแล้วแผนก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การควบคุมอาจแบ่งตามลักษณะของสิ่งที่ถูกควบคุมออกเป็น ๕ ประเภทด้วยกัน คือ

๑.การควบคุมผลการปฏิบัติงาน (Product Control) เป็นการควบคุมผลผลิตของโครงการเพื่อจัดการให้โครงการผลิตได้ปริมาณตามที่กำหนดไว้ในแผน เรียกว่า การควบคุมปริมาณ (Quantity Control) และควบคุมให้ผลผลิตที่ได้มีลักษณะและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้เรียกว่าการควบคุม คุณภาพ (Quality Control) การควบคุมในข้อนี้รวมถึงการควบคุมเวลาของโครงการด้วย คือการควบคุมให้โครงการสามารถผลิตผลงานได้ปริมาณและคุณภาพตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้

๒. การควบคุมบุคลากร (Personal of Staff Control) เป็นการควบคุมพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโครงการ โดยควบคุมให้ปฏิบัติงานตามวิธีที่กำหนดไว้และให้เป็นไปตามกำหนดการโครงการ ควบคุมและบำรุงขวัญพนักงาน ความประพฤติ ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบตลอดจนควบคุมด้านความปลอดภัยของพนักงานด้วย

๓. การควบคุมด้านการเงิน (Financial Control) ได้แก่ การควบคุมค่าใช้จ่าย (Cost - Control) การควบคุมทางด้านงบประมาณ (Budget Control) ตลอดจนการควบคุมทางด้านบัญชีต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้โครงการเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด และมีเหตุผลเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

๔. การควบคุมทรัพยากรทางกายภาพ (Control of Physical Resources) ได้แก่ การควบคุมการใช้จ่ายทรัพยากรประเภทวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารและที่ดินตลอดจนแรงงานในการเป็นปัจจัยนำเข้าของโครงการเพื่อให้เกิดการประหยัดในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว

๕. การควบคุมเทคนิควิธีการปฏิบัติงาน (Control of Techniques or Procedure) ได้แก่ การควบคุมกำกับดูแลเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาที่กำหนดไว้ สำหรับการปฏิบัติงานประเภทนั้น ๆ โดยจะต้องควบคุมทั้งเทคนิควิธีที่มองเห็นและเข้าใจง่าย เช่น โครงการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม การส่งเสริมประชาธิปไตย หรือโครงการพัฒนาชนบท เป็นต้น

-๗๒ -

ความสำคัญของการติดตามและการควบคุม

ความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของการติดตามและการควบคุมนั้น อาจพิจารณาได้จากประเด็นต่อไปนี้

๑. เพื่อให้แผนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประโยชน์ในข้อนี้ นับว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการติดตามและการควบคุมโครงการ ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์และเป้าหมายถือเป็นหัวใจสำคัญของโครงการ หากไม่มีการยึดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นหลักแล้ว เราก็ไม่ทราบว่าจะทำโครงการนี้ไปทำไม เมื่อเป็นเช่นนี้ การติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะช่วยประคับประคองให้โครงการบรรลุสิ่งที่มุ่งหวังดังกล่าวจึงถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโครงการ

๒. ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้บริหารที่ดีจะต้องควบคุมเวลาและค่าใช้จ่ายของโครงการโดยการเสนอแนะเทคนิควิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพให้ซึ่งจะสามารถลดเวลาและค่าใช้จ่ายของโครงการลงไปได้มาก ทำให้สามารถนำทรัพยากรที่ลดลงไปใช้ประโยชน์กับโครงการอื่น หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ได้

๓. ช่วยกระตุ้น จูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน การติดตามควบคุมนั้นไม่ใช่เป็นการจับผิดเพื่อลงโทษ แต่เป็นการแนะนำช่วยเหลือโดยคำนึงถึงผลสำเร็จของโครงการเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นผู้นิเทศงานและผู้ควบคุมงานที่ดีมักจะได้รับการต้อนรับจากผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกกระตือรือร้น เพราะมีพี่เลี้ยงมาช่วยแนะนำ ช่วยเหลืออีกแรงหนึ่ง ขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้น

๔. ช่วยป้องกันและลดความเสียหายรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โครงการบางโครงการถ้ามีการควบคุมไม่ดีพออาจเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายใหญ่หลวงได้ และหากพบความเสียหายนั้นแต่ต้นลักษณะของเหตุการณ์ที่เรียกว่า "สายเกินแก้" ก็จะไม่เกิดขึ้น

๕. ทำให้พบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเนื่องมาจากโครงการนั้น ทั้งนี้ในขณะที่ทำการติดตามและควบคุมนั้น ผู้บริหารจะมองเห็นปัญหาอันเป็นผลกระทบต่าง ๆ ของโครงการหลายประการ จึงจะสามารถจัดหามาตรการในการป้องกันแก้ไขได้อย่างถูกต้อง เช่น โครงการสร้างถนนเข้าไปในถิ่นทุรกันดาร อาจก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบตัดไม้เถื่อนโดยใช้ถนนสายนั้นเป็นเส้นทางขนส่ง เป็นต้น

๖. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เห็นเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของงานได้ชัดเจนขึ้น โดยปกติโครงการต่าง ๆ มักจะกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายไว้อย่างหลวม ๆ หรือใช้คำที่ค่อนข้างจะเป็นนามธรรมสูง เช่น คำว่าพัฒนา ขยาย ปรับปรุง กระตุ้น ยกระดับ ฯลฯ ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือแม้กระทั่งผู้บริหารมองไม่เห็นเป้าหมายได้ชัดเจน ไม่อาจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ เมื่อมีการติดตามและควบคุมโครงการจะต้องมีการทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายรวมทั้งมาตรฐานต่าง ๆ ชัดเจนขึ้นเพื่อจะได้สามารถเปรียบเทียบและทำการควบคุมได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การติดตามและการควบคุมเป็นเครื่องมือสำคัญของกระบวนการบริหารและกระบวนการวางแผน ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายที่กำหนดไว้การติดตามและการควบคุมนั้นเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน มักจะใช้ควบคู่กันไม่ได้มีการแยกกันอย่างอิสระ กล่าวคือเมื่อมีการติดตามดูผลการทำงานว่าเป็นอย่างไรแล้ว ก็ต้องมีการควบคุมเพื่อปรับปรุงปฏิบัติงานดังกล่าวให้ไปสู่ทิศทางที่

- ๗๓ -

ต้องการ และในทางกลับกันใครหรือหน่วยงานใดก็ตามที่จะทำหน้าที่ควบคุมก็ต้องมีการติดตามก่อนเสมอ มิฉะนั้นก็ไม่สามารถควบคุมอะไรได้
